

Το δικαίωμα του δημιουργού βάσεως δεδομένων και το «ειδικό» δικαίωμα του κατασκευαστή τέτοιας βάσεως αποτελούν δύο ανεξάρτητα δικαιώματα με διαφορετικό αντικείμενο και προϋποθέσεις εφαρμογής. Σκοπός του δικαιώματος ειδικής φύσεως. Έννοια της βάσης δεδομένων. Αποτελεί συλλογή «ανεξάρτητων στοιχείων» που έχουν διευθετηθεί κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και είναι ατομικώς προσιτά (προσβάσιμα) κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Περιεχόμενο της βάσης δεδομένων. Ουσιώδης ποιοτική ή ποσοτική επένδυση. Η εν λόγω επένδυση δεν χρειάζεται να είναι «ουσιώδους βάρους», αλλά αρκεί απλώς να μην είναι, αντικειμενικώς κρινόμενη, όλως ασήμαντη ή ευχερώς υλοποιήσιμη από τον οποιοδήποτε. Οι έννοιες της εξαγωγής και της επαναχρησιμοποίησης. Η εξαίρεση της εξαγωγής ή/και επαναχρησιμοποίησης για σκοπούς δικαστικής διαδικασίας κατ' άρθρο 45Α § 6 εδ. α' ν. 2121/1993. Το sui generis δικαίωμα του κατασκευαστή της βάσης δεδομένων ισχύει ανεξαρτήτως από τα ενδεχόμενα δικαιώματα επί του περιεχομένου της και δεν θίγει αυτά. Δυνατότητα ανανέωσης της χρονικής διάρκειας προστασίας για άλλα δεκαπέντε έτη. Αποζημίωση με βάση την συνήθη αμοιβή. Παθητική νομιμοποίηση νόμιμου εκπροσώπου. Παραγραφή αξιώσεων. Η προστασία με το δικαίωμα ειδικής φύσεως δεν πρέπει να ασκείται με τέτοιο τρόπο, ώστε να διευκολύνει τις καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης. Σχέση των κανόνων ανταγωνισμού με το δικαίωμα του κατασκευαστή βάσης δεδομένων. Υπό ποιες προϋποθέσεις η άρνηση του κατασκευαστή βάσεως δεδομένων να παράσχει σε τρίτον άδεια εκμετάλλευσης του ειδικού δικαιώματός του επί της βάσεως δεδομένων (άρθρο 45Α § 3 εδ. γ' ν. 2121/1993) συνιστά κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως. Ορισμένο σχετικής καταλυτικής ένστασης. Άρθρο 7 σημείο 2 του ΚανΒρ Ια.

Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών 4166/2019

Πρόεδρος:

Πρόεδρος Πρωτοδικών

Εισηγητής:

Πρόεδρος Πρωτοδικών

Δικηγόροι:

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗΝ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. Με την με αριθμό κατάθεσης 590264/1236/30.10.2017 κλήση νομότυπα επαναφέρεται προς συζήτηση η με αριθμό κατάθεσης 69978/2378/29.6.2015 αγωγή μετά την ματαίωση της συζητήσεώς της κατά την μετ' αναβολή δικάσιμο της 20.9.2017.

II. 1. Η διάταξη του άρθρου 2 § 2α τελ. εδ. ν. 2121/1993, όπως προστέθηκε με την διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 7 ν. 2819/2000, ορίζει τα εξής: «Άρθρο 2: Αντικείμενο του δικαιώματος ... 2.α. ... Ως βάση δεδομένων νοείται η συλλογή έργων, δεδομένων ή άλλων ανεξάρτητων στοιχείων, διευθετημένων κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και ατομικώς προσιτών με ηλεκτρονικά μέσα ή με άλλο τρόπο». Με την ως άνω διάταξη μεταφέρθηκε στην ελληνική έννομη τάξη το άρθρο 1 § 2 της οδηγίας 96/9/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 11ης Μαρτίου 1996 σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων (εφεξής «οδηγία»). Το άρθρο 45Α §§§§§§ 1, 2, 3, 5 εδ.

α' και β', 6 και 7 ν. 2121/1993, όπως προστέθηκε με το άρθρο 7 § 5 ν. 2819/2000, προβλέπει τα εξής: «Δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων 1. Ο κατασκευαστής βάσης δεδομένων έχει το δικαίωμα να απαγορεύει την εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσης δεδομένων, αξιολογούμενου ποιοτικά ή ποσοτικά, εφόσον η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου της βάσης δεδομένων καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική επένδυση. Κατασκευαστής βάσης δεδομένων είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει την πρωτοβουλία και επωμίζεται τον κίνδυνο των επενδύσεων. Δεν θεωρείται κατασκευαστής ο εργολάβος βάσης δεδομένων. (άρθρο 7 παρ. 1 Οδηγίας 96/9) 2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου: α) "Εξαγωγή" θεωρείται η μόνιμη ή προσωρινή μεταφορά του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου βάσης δεδομένων σε άλλο υλικό φορέα με οποιοδήποτε μέσο ή οποιαδήποτε μορφή και β) "επαναχρησιμοποίηση" νοείται η πάσης μορφής διάθεση στο κοινό του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσης δεδομένων με διανομή αντιγράφων, εκμίσθωση, μετάδοση με άμεση επικοινωνία ή με άλλες μορφές. Η πρώτη πώληση αντιγράφου μιας βάσης δεδομένων στην Κοινότητα από το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του συνιστά ανάλωση του δικαιώματος ελέγχου της μεταπώλησης του εν λόγω αντιγράφου στην Κοινότητα. Ο δανεισμός στο κοινό δεν συνιστά πράξη εξαγωγής ή επαναχρησιμοποίησης. (άρθρο 7 παρ. 2 Οδηγίας 96/9) 3. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ισχύει ανεξάρτητα από το εάν η εν λόγω βάση δεδομένων ή το περιεχόμενό της προστατεύεται με τις διατάξεις για την πνευματική ιδιοκτησία ή με άλλες διατάξεις. Η προστασία βάσει του δικαιώματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν θίγει ενδεχόμενα δικαιώματα επί του περιεχομένου τους. ... 5. Ο κατασκευαστής βάσης δεδομένων που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού με οποιονδήποτε τρόπο δεν μπορεί να εμποδίσει το νόμιμο χρήστη της βάσης να εξάγει ή/και να επαναχρησιμοποιεί επουσιώδη μέρη του περιεχομένου της αξιολογούμενα ποιοτικά ή ποσοτικά για οποιονδήποτε σκοπό. Εάν ο νόμιμος χρήστης δικαιούται να εξάγει ή/και να επαναχρησιμοποιεί τμήμα μόνο της βάσης δεδομένων, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται μόνο για το τμήμα αυτό. ... 6. Ο νόμιμος χρήστης της βάσης δεδομένων που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού με οποιονδήποτε τρόπο μπορεί, χωρίς την άδεια του κατασκευαστή της βάσης δεδομένων, να εξάγει ή και/να επαναχρησιμοποιήσει ουσιώδες μέρος του περιεχομένου της: α) ... β) όταν πρόκειται για εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση για λόγους δημόσιας ασφάλειας ή για σκοπούς διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας. Το δικαίωμα ειδικής φύσης ισχύει για τις βάσεις

δεδομένων των οποίων οι κατασκευαστές ή οι δικαιούχοι είναι υπήκοοι Κράτους - Μέλους ή έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο έδαφος της Κοινότητας. Εφαρμόζεται επίσης στις εταιρείες και επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία Κράτους - Μέλους και οι οποίες έχουν την καταστατική τους έδρα, την κεντρική διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή τους εντός της Κοινότητας. ... 7. Το δικαίωμα που προβλέπεται στο άρθρο αυτό ισχύει από την περάτωση της κατασκευής της βάσης δεδομένων και λήγει δεκαπέντε (15) έτη μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται της ημερομηνίας περάτωσης. Στην περίπτωση βάσης δεδομένων η οποία έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού, με οποιονδήποτε τρόπο, πριν από τη λήξη της περιόδου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, η διάρκεια της προστασίας του δικαιώματος που προβλέπεται στο παρόν άρθρο λήγει δεκαπέντε (15) έτη μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους το οποίο έπεται της ημερομηνίας κατά την οποία η βάση τέθηκε για πρώτη φορά στη διάθεση του κοινού. Οποιαδήποτε ουσιώδης τροποποίηση, αξιολογούμενη ποιοτικά ή ποσοτικά, του περιεχομένου μιας βάσης δεδομένων, ιδίως οποιαδήποτε ουσιώδης τροποποίηση εξαιτίας της διαδοχικής σώρευσης προσθηκών, διαγραφών ή μετατροπών, που έχουν ως αποτέλεσμα να θεωρείται ότι πρόκειται για νέα ουσιώδη επένδυση, αξιολογούμενη ποιοτικά ή ποσοτικά, παρέχει στη βάση που προκύπτει από την επένδυση αυτή δικαίωμα ίδιας διάρκειας προστασίας». Με τις παραπάνω διατάξεις μεταφέρθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη τα άρθρα 7 §§ 1, 2, 4, 8 § 1, 9 περ. γ', 10, 11 §§ 1 και 2 της οδηγίας (βλ. την διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 71 ν. 2121/1993, όπως προστέθηκε με το άρθρο 7 § 12 ν. 2819/2000). Τέλος, το άρθρο 7 § 11 ν. 2819/2000 ορίζει ότι: «Η προστασία των βάσεων δεδομένων με το δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων παρέχεται και στις βάσεις δεδομένων, η κατασκευή των οποίων περατώθηκε το πολύ δεκαπέντε (15) έτη πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εφόσον κατά την έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού του παρόντος νόμου πληρούν τις προϋποθέσεις για την προστασία του κατασκευαστή με το δικαίωμα ειδικής φύσης. ... (άρθρο 14 παρ. 3 ... Οδηγίας 96/9)».

2. Η οδηγία θεσπίζει δύο μορφές νομικής προστασίας των βάσεων δεδομένων. Η πρώτη μορφή, η οποία ρυθμίζεται από τα άρθρα 3 έως 6 της εν λόγω οδηγίας, συνίσταται στην προστασία βάσει του δικαιώματος του δημιουργού και εφαρμόζεται κατά το άρθρο 3 § 1 της οδηγίας στις βάσεις δεδομένων, που, λόγω της επιλογής ή της διευθετήσεως του περιεχομένου τους, αποτελούν πνευματικά δημιουργήματα. Η δεύτερη μορφή, που ρυθμίζεται από τα άρθρα 7 έως 11 της οδηγίας, συνίσταται στην προστασία βάσει

δικαιώματος ειδικής φύσεως (*sui generis*) και εφαρμόζεται κατά το άρθρο 7 § 1 της οδηγίας στις βάσεις δεδομένων, των οποίων η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική επένδυση. Αυτές οι δύο μορφές νομικής προστασίας αποτελούν αντικείμενο των κοινών διατάξεων, που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο IV της οδηγίας (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 15ης Ιανουαρίου 2015, *Ryanair*, C-30/14, EU:C:2015:10, ΔίΜΕΕ 2015.274, σκέψη 34). Δηλαδή, το δικαίωμα του δημιουργού βάσεως δεδομένων και το «ειδικό» δικαίωμα του κατασκευαστή τέτοιας βάσεως αποτελούν δύο ανεξάρτητα δικαιώματα με διαφορετικό αντικείμενο και προϋποθέσεις εφαρμογής (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 1ης Μαρτίου 2012, *Football Dataco κ.λπ.*, C-604/10, EU:C:2012:115, σκέψη 27), αφού το μεν πρώτο προστατεύει τον δομικό ή θεματικό σκελετό του πληροφοριακού οργανισμού, το δε δεύτερο προστατεύει το *corpus* των περιεχομένων (βλ. Τ. Συνοδινού, *Οι βάσεις δεδομένων απέναντι στο απόγειο του Διαδικτύου*, ΧρΙΔ 2007.667, σελ. 668).

3. Σκοπός του δικαιώματος ειδικής φύσεως, όπως προκύπτει από την έβδομη, την όγδοη, την τριακοστή όγδοη έως τεσσαρακοστή δεύτερη και την τεσσαρακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, είναι να εξασφαλίσει στο πρόσωπο, το οποίο ανέλαβε την πρωτοβουλία και το κόστος της πραγματοποιήσεως μιας ουσιώδους – από απόψεως ανθρώπινων, τεχνικών ή/και χρηματοοικονομικών πόρων – επενδύσεως για την συγκέντρωση, την επαλήθευση ή την παρουσίαση του περιεχομένου βάσεως δεδομένων, μία αμοιβή για την επένδυσή του αυτή, παρέχοντάς του προστασία έναντι της άνευ αδείας του ιδιοποίησεως, είτε από χρήστη είτε από ανταγωνιστή, των αποτελεσμάτων αυτής της επενδύσεως, μέσω πράξεων που καταλήγουν στην ανασύνθεση της βάσεως δεδομένων ή ουσιώδους τμήματός της, με κόστος πολύ χαμηλότερο από εκείνο που θα απαιτούσε η κατασκευή νέας βάσεως με ίδια μέσα (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 9ης Οκτωβρίου 2008, *Directmedia Publishing*, C-304/07, EU:C:2008:55, ΔίΜΕΕ 2009.122, σκέψη 33). Η πρακτική σημασία της προστασίας με το ειδικό αυτό δικαίωμα είναι μεγάλη, γιατί καλύπτονται οι περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο προστασίας βάσει του δικαιώματος του δημιουργού ή για τις οποίες υπάρχει αμφιβολία ως προς την προστασία αυτή, όπως οι περιπτώσεις βάσεων δεδομένων με καθαρά αριθμητικά στατιστικά στοιχεία, με διευθύνσεις ή δρόμους, οι τηλεφωνικοί κατάλογοι κ.λπ. Το «ειδικής φύσεως» αυτό δικαίωμα δεν κατατάσσεται ούτε στο δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, ούτε στα συγγενικά δικαιώματα (βλ. ΑΠ 1051/2015 ΔΕΕ 2016.353, ΠολΠρΑθ 6544/2006 ΔίΜΕΕ 2007.90, Δ. Καλλινίκου, *Πνευματική ιδιοκτησία και συγγενικά δικαιώματα*, 2008, 3η έκδ., σελ. 94, Μ. Κανελλοπούλου

– Μπότη, Νομική Προστασία Βάσεων Δεδομένων, 2004, σελ. 64). Όπως εύστοχα έχει διατυπωθεί: «η επένδυση στην κατασκευή της βάσης δεδομένων έχει αντικαταστήσει την προσωπική συμβολή του δημιουργού στο έργο, ως προϋπόθεση προστασίας» (βλ. Μ. Κανελλοπούλου - Μπότη, Το ειδικής φύσης δικαίωμα του κατασκευαστή βάσης δεδομένων: ενσωμάτωση, ερμηνεία και αξιολόγηση της Οδηγίας 96/9/ΕΟΚ, ΔίΜΕΕ 2006.338, σελ. 339).

4. Η έννοια της βάσης δεδομένων για την εφαρμογή του άρθρου 45Α ν. 2121/1993 αντλείται από το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2α του άρθρου 2 του ίδιου νόμου (βλ. άρθρο 1 § 2 της οδηγίας, την δέκατη τρίτη και την δέκατη τέταρτη αιτιολογική της σκέψη) και έχει ευρύ περιεχόμενο, απαλλαγμένο από τυπικούς, τεχνικούς ή ουσιαστικούς περιορισμούς (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 29ης Οκτωβρίου 2015, Verlag Esterbauer, C-490/14, EU:C:2015:735, ΧρίΔ 2016.222, σκέψη 12, Ryanair σκέψη 33, αποφάσεις ΔΕΕ της 5ης Μαρτίου 2009, Apis-Hristovich, C-545/07, EU:C:2009:132, σκέψη 69, της 9ης Νοεμβρίου 2004, Fixtures Marketing, C-444/02, EU:C:2004:697, σκέψη 20). Έτσι, το αντικείμενο της παρεχόμενης προστασίας αφορά τις βάσεις δεδομένων πάσης μορφής (βλ. το άρθρο 1 § 1 της οδηγίας) και πρέπει να θεωρηθεί ότι καλύπτει παντοειδείς συλλογές («συμπιλήσεις») έργων, λογοτεχνικών, καλλιτεχνικών, μουσικών ή άλλων, ή συλλογές άλλου υλικού, όπως κειμένων, ήχων, εικόνων, αριθμών, πραγματικών στοιχείων και δεδομένων (βλ. την δέκατη έβδομη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας), χωρίς να έχει σημασία ο όγκος των στοιχείων που συνθέτουν την συλλογή (βλ. Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 24) ή η προέλευσή τους, ήτοι εάν αυτά προέρχονται από πηγή ή από πηγές διαφορετικές από το πρόσωπο που δημιούργησε την συλλογή αυτή, εάν πρόκειται για στοιχεία που το πρόσωπο αυτό έχει δημιουργήσει ή εάν εμπίπτουν σε αμφότερες τις κατηγορίες (βλ. Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 25). Πάντως, η έννοια της βάσης δεδομένων προσδιορίζεται στενότερα με κριτήριο την λειτουργία που επιτελεί (βλ. Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 27), λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομική προστασία που θεσπίζει η εν λόγω οδηγία αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της αναπτύξεως συστημάτων που επιτελούν λειτουργίες «αποθήκευσης» και «επεξεργασίας» των πληροφοριών (βλ. Verlag Esterbauer σκέψη 16, Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 28 με αναφορά στην ένατη, δέκατη και δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας). Στο πλαίσιο αυτό, ο χαρακτηρισμός ενός συνόλου στοιχείων ως βάσεως δεδομένων εξαρτάται, καταρχάς, από την ύπαρξη μιας συλλογής «ανεξάρτητων στοιχείων», ήτοι στοιχείων δυνάμενων να χωρισθούν τα μεν από τα δε χωρίς να επηρεασθεί η αξία του πληροφοριακού, λογοτεχνικού, καλλιτεχνικού, μουσικού ή άλλου περιεχομένου τους (βλ.

Verlag Esterbauer σκέψη 17, Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 29). Δηλαδή, ως «ανεξάρτητο στοιχείο» κατά την έννοια του άρθρου 2 § 2α τελ. εδ. ν. 2121/1993 νοείται τόσο ένα μεμονωμένο δεδομένο, όσο και ένας συνδυασμός δεδομένων (βλ. Verlag Esterbauer σκέψη 20), εφόσον, ως προελέχθη, μετά την άντλησή τους (τον χωρισμό τους) από την βάση δεδομένων διατηρούν αυτοτελή, έστω και μειωμένη, πληροφοριακή αξία (βλ. Verlag Esterbauer σκέψεις 21-24), εκτιμώμενη με βάση αναφοράς όχι τον μέσο χρήστη της οικείας συλλογής, αλλά κάθε τρίτο που ενδιαφέρεται για το αντληθέν στοιχείο (βλ. Verlag Esterbauer σκέψεις 25 – 27). Από τα προαναφερόμενα συνεπάγεται ότι αποκλείονται από την έννοια αυτή τα οπτικοακουστικά, κινηματογραφικά, λογοτεχνικά ή μουσικά έργα (βλ. την δέκατη έβδομη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, Μ. Κανελλοπούλου – Μπότη, Νομική Προστασία Βάσεων Δεδομένων, 2004, σελ. 56 υποσ. 179). Ο χαρακτηρισμός μιας συλλογής ως βάσεως δεδομένων προϋποθέτει, εν συνεχεία, ότι τα ανεξάρτητα στοιχεία που συνιστούν την συλλογή αυτή έχουν διευθετηθεί κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και είναι ατομικώς προσιτά (προσβάσιμα) κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Χωρίς να απαιτείται να είναι φυσικώς ορατή αυτή η συστηματική ή μεθοδική διευθέτηση, σύμφωνα με την εικοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, η προϋπόθεση αυτή συνεπάγεται ότι η συλλογή βρίσκεται σε ένα σταθερό υπόθεμα, οποιασδήποτε φύσεως, και περιλαμβάνει τεχνικά μέσα, όπως είναι οι ηλεκτρονικές, οι ηλεκτρομαγνητικές ή οι ηλεκτροπτικές μέθοδοι επεξεργασίας, σύμφωνα με τη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, ή κάποιο άλλο μέσο, όπως είναι ένα ευρετήριο, ένας πίνακας περιεχομένων, ένα ιδιαίτερο σχέδιο ή μία ιδιαίτερη μέθοδο ταξινόμησης, που να επιτρέπουν τον εντοπισμό κάθε ανεξάρτητου στοιχείου που περιέχεται στην βάση αυτή (βλ. Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 30). Η δεύτερη αυτή προϋπόθεση καθιστά δυνατή την διάκριση της βάσεως δεδομένων, που χαρακτηρίζεται από ένα μέσο που επιτρέπει την ανεύρεση εντός της βάσεως εκάστου των συστατικών της στοιχείων, και μιας συλλογής στοιχείων που παρέχει πληροφορίες, αλλά δεν διαθέτει κανένα μέσο επεξεργασίας των επί μέρους στοιχείων που την συνθέτουν (βλ. Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 31). Συνοπτικώς, η έννοια της «βάσεως δεδομένων» καλύπτει κάθε συλλογή περιέχουσα έργα, δεδομένα ή άλλα στοιχεία, δυνάμενα να χωρισθούν τα μεν από τα δε χωρίς να επηρεασθεί η αξία του περιεχομένου τους, και περιλαμβάνουσα μια μέθοδο ή ένα σύστημα, οποιασδήποτε φύσεως, που να καθιστά δυνατή την ανεύρεση εκάστου των συστατικών στοιχείων της (βλ. Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 32).

5. Η βάση δεδομένων ενδέχεται να περιέχει, ως προελέχθη στην αμέσως προηγούμενη σκέψη, «έργα» κατά την έννοια του άρθρου 2 § 1 ν. 2121/1993 ή άλλο «υλικό», που μπορεί να εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο της ειδικής νομοθεσίας περί προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας (σήμα, δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, σχέδιο/υπόδειγμα) ή άλλης γενικής ή ειδικής νομοθεσίας ή και να μην απολαμβάνει αυτοτελούς προστασίας (βλ. άρθρο 45A § 3 εδ. α' ν. 2121/1993). Στην τελευταία περίπτωση συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, τα επίσημα κείμενα, με τα οποία εκφράζεται η άσκηση πολιτειακής αρμοδιότητας, ιδίως δε τα νομοθετικά, διοικητικά ή δικαστικά κείμενα (βλ. άρθρο 2 § 5 ν. 2121/1993, *Apis-Hristovich* σκέψεις 69 – 71).

6. Το ευεργέτημα της προστασίας βάσει του προβλεπόμενου στο άρθρο 45A ν. 2121/1993 ειδικής φύσεως δικαιώματος παρέχεται μόνο για τις βάσεις δεδομένων που πληρούν ένα συγκεκριμένο κριτήριο, ήτοι ότι η απόκτηση, ο έλεγχος (επαλήθευση) ή η παρουσίαση του περιεχομένου τους καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική επένδυση (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 9ης Νοεμβρίου 2004, *The British Horseracing Board* κ.λπ., C-203/02, EU:C:2004:695, σκέψη 29, της 9ης Νοεμβρίου 2004, *Fixtures Marketing*, C-46/02, EU:C:2004:694, σκέψη 32, της 9ης Νοεμβρίου 2004, *Fixtures Marketing*, C-338/02, EU:C:2004:696, *ΧριΔ* 2005.1002, σκέψη 22, *Fixtures Marketing*, C-444/02, σκέψη 38). Η επένδυση που συνδέεται με την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων ταυτίζεται με την επένδυση που χρησιμοποιείται για την κατασκευή της εν λόγω βάσεως αυτής καθαυτής (βλ. *The British Horseracing Board* κ.λπ. σκέψη 30, *Fixtures Marketing*, C-46/02, σκέψη 33, *Fixtures Marketing*, C-338/02, σκέψη 23, *Fixtures Marketing*, C-444/02, σκέψη 39). Η επένδυση που συνδέεται με την απόκτηση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων αναφέρεται στα μέσα που χρησιμοποιούνται για την αναζήτηση ήδη υφισταμένων ανεξάρτητων στοιχείων και την συγκέντρωσή τους στην εν λόγω βάση και όχι στα μέσα που χρησιμοποιούνται για την δημιουργία ανεξάρτητων στοιχείων (βλ. *The British Horseracing Board* κ.λπ. σκέψη 31, *Fixtures Marketing*, C-46/02, σκέψη 34, *Fixtures Marketing*, C-338/02, σκέψη 24, *Fixtures Marketing*, C-444/02, σκέψεις 40 - 41). Ωστόσο, οι κατασκευαστές που είναι και οι δημιουργοί των στοιχείων της βάσεως απολαμβάνουν την κατ' άρθρο 45A ν. 2121/1993 προστασία, εάν αποδείξουν ότι η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίασή τους συνεπάγονταν ουσιώδη ποσοτική ή ποιοτική επένδυση, ανεξάρτητη από την επένδυση που καταβλήθηκε για την δημιουργία τους (βλ. *The British Horseracing Board* κ.λπ. σκέψεις 35 - 36, *Fixtures Marketing*, C-444/02, σκέψεις

45 – 46, Fixtures Marketing, C-46/02, σκέψεις 39 – 40, Fixtures Marketing, C-338/02, σκέψεις 29 - 30). Η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με τον έλεγχο του περιεχομένου της βάσεως δεδομένων πρέπει να νοείται ως σημαίνουσα τα μέσα που χρησιμοποιούνται, προκειμένου να διασφαλισθεί η πιστότητα των πληροφοριών που περιέχονται στην εν λόγω βάση, για τον έλεγχο της ακρίβειας των αναζητούμενων στοιχείων, κατά την κατασκευή της βάσεως αυτής, καθώς και κατά την περίοδο λειτουργίας της (βλ. The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 34, Fixtures Marketing, C-338/02, σκέψη 27, Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 43, Fixtures Marketing, C-46/02, σκέψη 37). Αντιθέτως, μέσα που χρησιμοποιούνται για πράξεις ελέγχου κατά το στάδιο της δημιουργίας δεδομένων ή άλλων στοιχείων, τα οποία ακολούθως συγκεντρώνονται σε βάση δεδομένων, αποτελούν μέσα σχετιζόμενα με την δημιουργία αυτή και δεν μπορούν, επομένως, να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση της υπάρξεως ουσιώδους επενδύσεως κατά την έννοια του άρθρου 45Α § 1 εδ. α' ν. 2121/1993 (βλ. The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 34). Η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την παρουσίαση του περιεχομένου της βάσεως δεδομένων αφορά τα μέσα που χρησιμοποιούνται για να αποκτήσει η εν λόγω βάση την λειτουργία επεξεργασίας των πληροφοριών, ήτοι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την συστηματική ή μεθοδική διευθέτηση των στοιχείων που περιέχονται στη βάση αυτή, καθώς και για την οργάνωση της δυνατότητας ατομικής προσβάσεως στα στοιχεία αυτά (βλ. Fixtures Marketing, C-46/02, σκέψη 37, Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 43, Fixtures Marketing, C-338/02, σκέψη 27). Η επένδυση που συνδέεται με την κατασκευή της βάσεως δεδομένων μπορεί να συνίσταται στην χρησιμοποίηση ανθρώπινων, οικονομικών, τεχνικών πόρων ή μέσων, αλλά πρέπει να είναι ουσιώδης από ποσοτικής ή ποιοτικής απόψεως. Η ποσοτική εκτίμηση αναφέρεται σε μέσα που μπορούν να εκφραστούν αριθμητικά και η ποιοτική εκτίμηση σε μη ποσοτικοποιήσιμες προσπάθειες, όπως είναι η διανοητική προσπάθεια ή μια δαπάνη χρόνου, προσπάθειών και ενέργειας, όπως τούτο προκύπτει από την έβδομη, την τριακοστή ένατη και την τεσσαρακοστή αιτιολογική σκέψη της οδηγίας (βλ. Fixtures Marketing, C-46/02, σκέψη 38, Fixtures Marketing, C-444/02, σκέψη 44, Fixtures Marketing, C-338/02, σκέψη 28). Εφόσον οι συλλογές επίσημων πολιτειακών κειμένων εμπίπτουν στην έννοια της βάσεως δεδομένων (εάν πληρούν το κριτήριο της συστηματικής ή μεθοδικής διευθέτησης, ώστε να επιτρέπεται ο εντοπισμός κάθε ανεξάρτητου συστατικού στοιχείου τους), ως προελέχθη, αυτόνομο είναι ότι επιδέχονται και αυτές προστασίας βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος, όταν πληρούται η προϋπόθεση της ουσιώδους ποιοτικής ή ποσοτικής

επένδυσης για την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου τους (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 72). Τέλος, η εν λόγω επένδυση δεν χρειάζεται να είναι «ουσιώδους βάρους», αλλά αρκεί απλώς να μην είναι, αντικειμενικώς κρινόμενη, όλως ασήμαντη ή ευχερώς υλοποιήσιμη από τον οποιοδήποτε (βλ. BGH, απόφαση της 22.6.2011, I ZR 159/10, «Automobil-Onlinebörse», BGH, απόφαση της 1.12.2010, I ZR 196/08, «Zweite Zahnarztmeinung II»· σύμφωνα με τις Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέα, Christine Stix-Hackl, της 29ης Ιουνίου 2004, στην υπόθεση C-338/02, Fixtures Marketing, EU:C:2004:338, σκέψη 39, «το όριο πρέπει να τοποθετείται αρκετά χαμηλά», διότι «ένα πολύ υψηλό όριο θα αποδυνάμωνε τον σκοπό στον οποίο αποβλέπει η οδηγία, δηλαδή να δώσει κίνητρα για επενδύσεις»).

7. Οι έννοιες της εξαγωγής και της επαναχρησιμοποίησης του άρθρου 45A § 2 ν. 2121/1993 πρέπει να ερμηνευθούν υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου με το ειδικής φύσεως δικαίωμα σκοπού (βλ. σκέψη 4), ήτοι στην προστασία του κατασκευαστή της βάσεως δεδομένων έναντι «πράξεων του χρήστη που υπερβαίνουν τα νόμιμα δικαιώματά του και, συνεπώς, θίγουν την επένδυση», όπως αναφέρει η τεσσαρακοστή δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας (βλ. Directmedia Publishing σκέψεις 32 – 33, The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 45). Δεν ασκεί επιρροή στην εκτίμηση της εκτάσεως της προστασίας βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος το εάν η πράξη εξαγωγής ή/και επαναχρησιμοποίησης έχει ως σκοπό την δημιουργία άλλης βάσεως δεδομένων, ανταγωνιστικής ή μη της αρχικής βάσεως δεδομένων, ίδιου ή διαφορετικού μεγέθους με την αρχική, ή το εάν η πράξη αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο κάποιας άλλης εμπορικής ή μη δραστηριότητας, διαφορετικής από την δημιουργία βάσεως δεδομένων. Άλλωστε, σύμφωνα με την τεσσαρακοστή δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας «το δικαίωμα απαγόρευσης της εξαγωγής ή/και επαναχρησιμοποίησης του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου δεν αφορά μόνον την κατασκευή παρασιτικού ανταγωνιστικού προϊόντος, αλλά και τον χρήστη ο οποίος, με τις πράξεις του, θίγει σημαντικά την επένδυση, κατά ποσοτική ή ποιοτική αξιολόγηση» (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 46, Directmedia Publishing σκέψεις 46 – 47, The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψεις 47 – 48). Εξάλλου, η χρήση εκφράσεων όπως «με οποιοδήποτε μέσο ή υπό οποιαδήποτε μορφή» και «πάσης μορφής διάθεση στο κοινό» καταδεικνύει τη βούληση του νομοθέτη να προσδώσει ευρύ νόημα στις έννοιες της εξαγωγής και της επαναχρησιμοποίησης (βλ. The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 51· ειδικά ως προς την εξαγωγή βλ. Apis-Hristovich σκέψη 40, Directmedia Publishing σκέψη 31,

και ως προς την επαναχρησιμοποίηση βλ. απόφαση ΔΕΕ της 19ης Δεκεμβρίου 2013, Innoweb, C-202/12, EU:C:2013:850, ΔίΜΕΕ 2014.415, σκέψη 33). Υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου με το νόμο και την οδηγία σκοπού, οι έννοιες αυτές πρέπει, επομένως, να ερμηνεύονται ως αναφερόμενες σε κάθε πράξη που συνίσταται, αντιστοίχως, στην ιδιοποίηση και την διάθεση στο κοινό, χωρίς την άδεια του κατασκευαστή της βάσεως δεδομένων, των αποτελεσμάτων της επενδύσεως του τελευταίου, στερώντας του έτσι έσοδα που υποτίθεται ότι θα του επέτρεπαν να αποσβέσει το κόστος της επενδύσεως αυτής (βλ. The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 51· ειδικά ως προς την εξαγωγή βλ. Apis-Hristovich σκέψη 40, Directmedia Publishing σκέψη 34, και ως προς την επαναχρησιμοποίηση Innoweb σκέψη 37, απόφαση ΔΕΕ της 18ης Οκτωβρίου 2012, Football Dataco κ.λπ., C-173/11, EU:C:2012:642, ΔίΜΕΕ 2013.235, σκέψη 20). Η ως άνω επένδυση δύναται, ως προελέχθη στην σκέψη 5, να αφορά την απόκτηση, έλεγχο ή παρουσίαση επίσημων πολιτειακών κειμένων, και συνεπώς, παρέχεται προστασία στον κατασκευαστή της οικείας βάσεως έναντι πράξεων ιδιοποίησης και διάθεσης αυτών στο κοινό (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 73). Βέβαια, όπως προκύπτει από την τεσσαρακοστή πέμπτη και την τεσσαρακοστή έκτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, η κατ' άρθρο 45Α ν. 2121/1993 προστασία δεν επεκτείνεται στην προστασία αυτού καθαυτού του περιεχομένου μίας βάσεως δεδομένων (δεν παρέχεται προστασία στην απλή πληροφορία, που δεν έχει υποστεί επεξεργασία και δεν ενσωματώθηκε σε ένα δομικά οργανωμένο πληροφοριακό σύνολο, βλ. Τ.-Ε. Συνοδινού, Δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων και επαναχρησιμοποίηση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα, ΔίΜΕΕ 2010.45, ιδίως σελ. 46), ώστε να μην αποκλείεται το ενδεχόμενο ταύτισης μεγάλου μέρους του πληροφοριακού υλικού δύο ή περισσότερων βάσεων, οφειλόμενης στο γεγονός της χρήσης των ίδιων πηγών, όπως, π.χ. των ιστοσελίδων του εθνικού τυπογραφείου και του κοινοβουλίου, νομικών περιοδικών, γραμματειών δικαστηρίων κ.λπ. (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 51).

8. Με βάση τα αναφερόμενα στην αμέσως προηγούμενη σκέψη περί ευρείας ερμηνείας της έννοιας «εξαγωγή», προκύπτει ότι το περιεχόμενό της δεν εξαρτάται από τη φύση και τη μορφή των μέσων που χρησιμοποιούνται για την τέλεση της οικείας πράξεως (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 40, Directmedia Publishing σκέψη 35). Το αποφασιστικό κριτήριο έγκειται στην ύπαρξη μιας πράξεως, με την οποία γίνεται «μεταφορά» ολόκληρου ή μέρους του περιεχομένου της επίμαχης βάσεως δεδομένων σε άλλο υπόθεμα, είτε της ίδιας είτε διαφορετικής φύσεως με το αρχικό υπόθεμα της βάσεως αυτής. Η μεταφορά αυτή

συνεπάγεται ότι ολόκληρο ή μέρος του περιεχομένου της επίμαχης βάσεως δεδομένων επαναλαμβάνεται σε ένα άλλο υπόθεμα, που δεν είναι η αρχική βάση δεδομένων (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 41, Directmedia Publishing σκέψη 36, ΑΠ 1993/2014 ΧρΙΔ 2015.385· στην έβδομη και στην τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας χρησιμοποιείται ο όρος «να αντιγραφεί» προς αποσαφήνιση της έννοιας «εξαγωγή», βλ. Directmedia Publishing σκέψη 30). Συνεπώς, είναι αδιάφορο το εάν η μεταφορά στηρίζεται σε μια τεχνική διαδικασία αντιγραφής του περιεχομένου της προστατευόμενης βάσεως δεδομένων, όπως ηλεκτρονική, ηλεκτρομαγνητική, ηλεκτροπτική ή άλλη παρόμοια διαδικασία [π.χ. με τηλεφόρτωση (download), φωτοτυπία, σάρωση], ή εάν πραγματοποιείται απλώς με το χέρι (βλ. Directmedia Publishing σκέψεις 37 – 38). Αντίθετο πόρισμα, δεν θα προστάτευε τον κατασκευαστή της βάσεως από πράξεις εξαγωγής, οι οποίες ναι μεν μπορεί να μη στηρίζονται σε ειδική τεχνική διαδικασία, πλην όμως είναι πιθανό να βλάψουν τα συμφέροντά του, ακριβώς όπως και μια πράξη εξαγωγής που στηρίζεται σε τέτοια διαδικασία (βλ. Directmedia Publishing σκέψεις 48 – 49). Όπως έχει εύστοχα διατυπωθεί, «δεν υπάρχει κανένας λόγος για τον οποίον η σταδιακή μεταφορά όλων των στοιχείων μιας βάσεως δεδομένων, κατόπιν ξεχωριστής αναζητήσεώς τους επί της οθόνης και με αντιγραφή τους “διά χειρός” σε άλλο υπόθεμα, πρέπει να θεωρηθεί ότι βλάπτει την επένδυση του κατασκευαστή της βάσεως δεδομένων λιγότερο απ’ ό,τι η δημιουργία ψηφιακού αντιγράφου αυτών των στοιχείων από την αρχική βάση και η επικόλλησή του απευθείας σε άλλο ηλεκτρονικό υπόθεμα» (βλ. τις Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως Eleanor Sharpston της 10ης Ιουλίου 2008 στην υπόθεση Directmedia Publishing, C-304/07, ΕΥ:C:2008:401, σκέψη 40). Η πράξη της «εξαγωγής» καταφάσκει ακόμα και όταν, μετά την μεταφορά του περιεχομένου της προστατευόμενης βάσεως δεδομένων, η διάταξη των σχετικών στοιχείων στο νέο υπόθεμα διαφέρει από την διάταξή τους στην αρχική βάση δεδομένων (βλ. την τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, Apis-Hristovich σκέψη 47, Directmedia Publishing σκέψη 39· οι διαφορές στην δομή δύο βάσεων δεδομένων δεν εμποδίζει, αυτή καθαυτή, την συναγωγή του συμπεράσματος περί εξαγωγής βλ. Apis-Hristovich σκέψη 48). Δηλαδή, στον όρο «εξαγωγή» δεν εμπίπτουν αποκλειστικώς και μόνον οι πράξεις που συνίστανται στη μηχανική αναπαραγωγή είτε ολόκληρου είτε μέρους του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων με την κλασική μέθοδο «αντιγραφή/επικόλληση» και χωρίς καμία αναπροσαρμογή (βλ. Directmedia Publishing σκέψη 40). Βέβαια, η αποδοχή μιας τόσο ευρείας έννοιας της πράξεως της εξαγωγής ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να έχει ως

άμεση συνέπεια την δυσχέρεια του ενάγοντος κατασκευαστή μίας βάσεως δεδομένων να ανταποκριθεί στο κατ' άρθρο 338 § 1 ΚΠολΔ βάρος απόδειξης της προσβολής του δικαιώματος ειδικής φύσης. Τούτο δε, διότι, σε αντίθεση με μία τεχνική διαδικασία αντιγραφής, όπου τα όποια τυπογραφικά ή ορθογραφικά λάθη, παροράματα ή - οι ειδικώς επιλεγμένες από τον κατασκευαστή - ενδείξεις ή σύμβολα μεταφέρονται αυτούσια στο νέο υπόθεμα, η «διά χειρός» αντιγραφή μετά από συμβουλευτική αναζήτηση στην βάση δεδομένων παρουσιάζει εκ των πραγμάτων αποδεικτική δυσχέρεια. Ο ενάγων κατασκευαστής στην τελευταία περίπτωση φέρει το βάρος να αποδείξει ότι ο εναγόμενος προσέβαλε το ειδικής φύσεως δικαίωμά του μετά από συμβουλευτική αναζήτηση στην βάση δεδομένων και όχι μετά από προσφυγή σε ανεξάρτητες και κοινόχρηστες πηγές, το οποίο (βάρος) ναι μεν μετριάζεται κάπως όταν η επιλογή του περιεχομένου της αρχικής βάσης προϋποθέτει υποκειμενικές κρίσεις και εκτιμήσεις, είναι, όμως, ιδιαίτερα δυσχερές, όταν η επιλογή βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια ή όταν πρόκειται για «εξαντλητικές» βάσεις δεδομένων, δηλαδή βάσεις των οποίων η επιλογή υπαγορεύεται αναγκαστικά από το περιεχόμενό τους, επειδή τότε το περιεχόμενο της αρχικής και της δεύτερης βάσης αναγκαστικά συμπίπτει (βλ. Τ. - Ε. Συνοδινού, Νομική προστασία βάσεων δεδομένων από το δικαίωμα *sui generis*: εκ νέου επιβεβαίωση του ιδιοκτησιακού χαρακτήρα του δικαιώματος από το ΔΕΚ με την απόφαση της 9ης Οκτωβρίου 2008 ΔίΜΕΕ 2009.36, σελ. 43 - 44). Συναφώς, η παράλειψη μεταφοράς στο νέο υπόθεμα ενός μέρους του υλικού μίας προστατευόμενης βάσης δεδομένων και η επ' αυτού (υλικού) προσθήκη πληροφοριών και δεδομένων από άλλες πηγές, αποκλείει μεν την κατάφαση της εξαγωγής του συνόλου του περιεχομένου της βάσεως, δεν αναιρεί, όμως, την διαπίστωση ότι εξήχθη μέρος του περιεχομένου αυτής (βλ. Directmedia Publishing σκέψη 41). Αντίστοιχα, για την κατάφαση της εξαγωγής είναι αδιάφορο, εάν το πρόσωπο που πραγματοποιεί την μεταφορά εξετάζει κριτικά τα εμπριεχόμενα σε μία προστατευόμενη βάση δεδομένων στοιχεία πριν επιλέξει αυτά προς χρησιμοποίηση στην άλλη βάση. Μία τέτοια κριτική εξέταση ενδέχεται να ασκήσει επιρροή στην εκτίμηση του ζητήματος περί του εάν η δεύτερη αυτή βάση δεδομένων υπάγεται σε κάποια από δύο μορφές νομικής προστασίας του ν. 2121/1993, δεν αναιρεί, όμως, την προστασία του κατασκευαστή της αρχικής βάσης δεδομένων (βλ. Directmedia Publishing σκέψη 45).

9. Ο όρος «επαναχρησιμοποίηση» περιλαμβάνει οποιαδήποτε μη εγκεκριμένη πράξη μεταδόσεως στο κοινό του συνόλου του περιεχομένου - ή ουσιώδους μέρους του - μίας

προστατευόμενης βάσεως δεδομένων (βλ. Innoweb σκέψη 37). Το είδος και η μορφή της χρησιμοποιούμενης διαδικασίας στερείται συναφώς σημασίας (βλ. Innoweb σκέψη 37). Η παρουσίαση του περιεχομένου μίας βάσεως μέσω διαδικτύου απευθύνεται στο «κοινό», όταν δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένο αριθμό ατόμων, αλλά είναι προσβάσιμο σε οποιονδήποτε, ανεξαρτήτως του ζητήματος πόσοι απέκτησαν στην πράξη πρόσβαση στο εν λόγω περιεχόμενο (βλ. Innoweb σκέψη 51). Η μετάδοση σε «κοινό» δεν αναιρείται, όταν απαιτείται η καταβολή τιμήματος για την πρόσβαση στην συγκεκριμένη ιστοσελίδα, όπου παρουσιάζεται το σύνολο του περιεχομένου - ή ουσιώδους μέρους του - μίας προστατευόμενης βάσεως δεδομένων.

10. Η έννοια του ουσιώδους, κατά ποσοτική αξιολόγηση, μέρους του περιεχομένου της βάσεως, κατά την έννοια του άρθρου 45A § 1 ν. 2121/1993, αναφέρεται στον όγκο των δεδομένων της βάσεως που έχουν εξαχθεί ή επαναχρησιμοποιηθεί και πρέπει να αξιολογείται σε σχέση με τον όγκο του συνολικού περιεχομένου της βάσεως αυτής (συνεπώς, η αρχική βάση αποτελεί το σημείο αναφοράς, και όχι η βάση στην οποία μεταφέρονται τα δεδομένα, βλ. Apis-Hristovich σκέψη 60). Συγκεκριμένα, εάν ένας χρήστης εξαγει ή/και επαναχρησιμοποιεί σημαντικό ποσοτικώς μέρος του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων για την κατασκευή της οποίας υπήρξε αναγκαία η χρησιμοποίηση ουσιωδών μέσων, η σχετική με το εξαχθέν ή επαναχρησιμοποιηθέν μέρος επένδυση είναι, κατ' αναλογία, επίσης ουσιώδης (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 59, The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 70). Η έννοια του ουσιώδους, κατά ποιοτική αξιολόγηση, μέρους του περιεχομένου της βάσεως αναφέρεται στο μέγεθος της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου του αντικείμενου της εξαγωγής ή/και της επαναχρησιμοποίησης, ανεξαρτήτως του εάν το αντικείμενο αυτό αντιπροσωπεύει ποσοτικώς ουσιώδες μέρος του γενικού περιεχομένου της προστατευόμενης βάσεως δεδομένων. Ένα αμελητέο ποσοτικώς μέρος του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων μπορεί στην πραγματικότητα να αντιπροσωπεύει από την άποψη της αποκτήσεως, του ελέγχου ή της παρουσιάσεως, επένδυση σημαντικών ανθρώπινων, τεχνικών και οικονομικών πόρων (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 66, The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 71). Αντίθετα, η εγγενής αξία των εξαχθέντων ή επαναχρησιμοποιηθέντων δεδομένων δεν αποτελεί κατάλληλο κριτήριο για την εκτίμηση του ουσιώδους, από ποιοτικής απόψεως, χαρακτήρα του εν λόγω μέρους (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 67, The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 72, με αναφορά στην τεσσαρακοστή έκτη αιτιολογική

σκέψη της οδηγίας· απόρριψη της λεγόμενης «golden nugget theory», βλ. Χ. Αρκούδα, Προϋποθέσεις προστασίας του δικαιώματος ιδιαίτερης φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων, ΕπισκεΔ 2012.581, σελ. 592). Περαιτέρω, όταν ένα σύνολο στοιχείων αποτελείται από πολλές χωριστές «υποκατηγορίες», πρέπει, προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον η τυχόν εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση στοιχείων από μία από αυτές τις υποκατηγορίες αφορά ουσιώδες ποσοτικό μέρος του περιεχομένου μιας βάσης δεδομένων, να εξετασθεί προηγουμένως εάν η υποκατηγορία αυτή συνιστά βάση δεδομένων κατά την έννοια του άρθρου 2 § 2α εδ. τελ. ν. 2121/1993, για την οποία πληρούνται επιπλέον τα κριτήρια προστασίας κατ' άρθρο 45Α του ίδιου νόμου (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 62· δηλαδή, ο χαρακτηρισμός λαμβάνει χώρα αυστηρώς με νομικά - και όχι άλλης φύσεως - κριτήρια, ώστε να μην ασκεί επιρροή ο τρόπος εμπορικής εκμετάλλευσης της υποκατηγορίας, ήτοι εάν διατίθεται ως αυτοτελές προϊόν ή από κοινού με το σύνολο στοιχείων, βλ. Apis-Hristovich σκέψη 65). Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, ο όγκος των στοιχείων της οικείας υποκατηγορίας για τα οποία υποστηρίζεται ότι έχουν εξαχθεί ή/και επαναχρησιμοποιηθεί πρέπει να συγκριθεί με τον όγκο του συνολικού περιεχομένου αυτής μόνον της υποκατηγορίας (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 63). Αντίθετα, σε περίπτωση αρνητικής απάντησης και εφόσον το σύνολο των στοιχείων, όπου εντάσσεται η υποκατηγορία αυτή, συνιστά βάση δεδομένων για την οποία μπορεί να ισχύσει η προστασία που παρέχει το ειδικής φύσης δικαίωμα δυνάμει της συνδυασμένης εφαρμογής των άρθρων 2 § 2α και 45Α ν. 2121/1993, τότε η σύγκριση πρέπει να γίνει μεταξύ του όγκου των στοιχείων της υποκατηγορίας αυτής, που φέρονται ότι έχουν εξαχθεί ή/και επαναχρησιμοποιηθεί, και του συνολικού περιεχομένου της οικείας βάσης δεδομένων (βλ. Apis-Hristovich σκέψη 64).

11. Εξάλλου, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η προστασία βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος αφορά αποκλειστικώς τις πράξεις εξαγωγής και επαναχρησιμοποίησης, όπως ορίζονται στην διάταξη του άρθρου 45Α § 2 ν. 2121/1993. Αντιθέτως, η προστασία αυτή δεν αφορά τις πράξεις συμβουλευτικής αναζήτησεως (έρευνας) σε μια βάση δεδομένων (βλ. Innoweb σκέψη 46, Directmedia Publishing σκέψη 51, The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 54). Βεβαίως, ο κατασκευαστής της βάσεως δεδομένων μπορεί να επιφυλαχθεί του δικαιώματός του να διατηρήσει την αποκλειστική πρόσβαση στην δική του βάση δεδομένων ή να επιφυλάξει την πρόσβαση σε αυτήν σε συγκεκριμένα άτομα (βλ. The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 55) ή ακόμη να θέσει ειδικούς όρους, π.χ. οικονομικής φύσεως, για την παροχή προσβάσεως σε αυτήν (βλ. Directmedia Publishing σκέψη 52). Εντούτοις, εάν ο ίδιος

έχει καταστήσει προσβάσιμο στο κοινό το περιεχόμενο της βάσεώς του ή μέρος αυτού, έστω και έναντι αντιτίμου, το ειδικής φύσεως δικαίωμά του δεν του επιτρέπει να αντιταχθεί στην εκ μέρους τρίτων συμβουλευτική αναζήτηση πληροφοριών στην εν λόγω βάση (βλ. Innoweb σκέψη 46, Directmedia Publishing σκέψη 53, The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 55). Ο νόμιμος χρήστης μιας βάσεως δεδομένων, ήτοι ο χρήστης του οποίου η πρόσβαση στο περιεχόμενο της βάσεως δεδομένων με σκοπό την αναζήτηση στηρίζεται στην άμεση ή έμμεση συγκατάθεση του κατασκευαστή αυτής, μπορεί να παρεμποδισθεί από τον τελευταίο, δυνάμει του ειδικής φύσεως δικαιώματος, να προβεί σε πράξεις εξαγωγής ή επαναχρησιμοποίησεως του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσεως. Πράγματι, η συγκατάθεση του κατασκευαστή της βάσεως δεδομένων όσον αφορά την συμβουλευτική αναζήτηση (έρευνα) σε αυτήν δεν οδηγεί σε ανάλωση του ειδικής φύσεως δικαιώματός του (βλ. The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 58). Σημειωτέον ότι, η απαγόρευση του άρθρου 45A § 1 ν. 2121/1993 αφορά μόνον τις εξαγωγές και επαναχρησιμοποιήσεις του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων, για την κατασκευή της οποίας υπήρξε αναγκαία ουσιώδης επένδυση. Αντίστοιχα, από το άρθρο 45A § 5 ν. 2121/1993 προκύπτει ότι, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, το ειδικής φύσεως δικαίωμα δεν απαγορεύει στον νόμιμο χρήστη την εξαγωγή ή την επαναχρησιμοποίηση μη ουσιωδών μερών του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων (βλ. The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 60· σύμφωνα με την σκέψη 73 της ίδιας απόφασης μη ουσιώδες είναι «κάθε μέρος που δεν ανταποκρίνεται στην έννοια του ουσιώδους μέρους, τόσο κατά ποσοτική όσο και κατά ποιοτική αξιολόγηση»). Από το σύνολο των προεκτεθέντων συνάγεται ότι οι πράξεις εξαγωγής, ήτοι η μεταφορά του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων σε άλλο υπόθεμα, και οι πράξεις επαναχρησιμοποίησεως, ήτοι η διάθεση στο κοινό του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων, οι οποίες αφορούν το σύνολο ή ουσιώδες μέρος του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων, προϋποθέτουν άδεια του κατασκευαστή της βάσεως, ακόμη και εάν αυτός έχει επιτρέψει στο κοινό την δυνατότητα προσβάσεως στη βάση του εν όλω ή εν μέρει ή αν έχει δώσει την άδειά του σε έναν ή περισσότερους τρίτους να διαθέσουν το περιεχόμενό της στο κοινό (βλ. The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 61). Στο άρθρο 45A § 6 εδ. α' ν. 2121/1993 περιλαμβάνονται δύο εξαιρέσεις από την προαναφερόμενη αρχή, απαριθμούμενες περιοριστικώς, οι οποίες παρέχουν στο νόμιμο χρήστη μιας βάσεως δεδομένων, που έχει τεθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διάθεση του

κοινού, την δυνατότητα να εξαγάγει ή/και να επαναχρησιμοποιήσει «ουσιώδες μέρος» του περιεχομένου της βάσεως αυτής, χωρίς την άδεια του κατασκευαστή της (βλ. The British Horseracing Board κ.λπ. σκέψη 62). Μία από τις εξαιρέσεις αυτές είναι και η εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση για σκοπούς δικαστικής διαδικασίας. Έτσι, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο κατασκευαστής βάσεως δεδομένων δύναται, αφενός μεν να προβεί σε συμβουλευτική αναζήτηση (έρευνα) ανταγωνιστικής βάσης δεδομένων, έστω και μετά την καταβολή αντιτίμου, αφετέρου δε, εάν κατά την έρευνα αυτή διαπιστώσει ότι προσβάλλεται το *sui generis* δικαίωμά του, να προβεί σε εξαγωγή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της δεύτερης βάσης, προκειμένου να αποδείξει την προσβολή αυτή. Ειδάλλως, δυσχεραίνεται ουσιωδώς το ερειδόμενο στο άρθρο 20 § 1 Συντάγματος δικαίωμα απόδειξης.

12. Σύμφωνα με την ρητή διάταξη του άρθρου 45Α § 3 εδ. α' και β' ν. 2121/1993 το *sui generis* δικαίωμα του κατασκευαστή της βάσης δεδομένων ισχύει ανεξαρτήτως από τα ενδεχόμενα δικαιώματα επί του περιεχομένου της και δεν θίγει αυτά (βλ. άρθρο 7 § 4 εδ. β' και γ' της οδηγίας). Έτσι, όταν πρόκειται για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων η ως άνω ανεξάρτητη και παράλληλη ισχύς έχει τις ακόλουθες έννομες συνέπειες: α) οι δημιουργοί ή οι κάτοχοι συγγενικών δικαιωμάτων έχουν το δικαίωμα να αποφασίζουν κατά πόσον ή κατά ποιόν τρόπο επιτρέπουν να περιληφθούν τα έργα ή οι ερμηνείες και εκτελέσεις τους σε βάση δεδομένων, ιδίως δε κατά πόσον η παρεχόμενη άδεια έχει αποκλειστικό ή μη χαρακτήρα (βλ. την δέκατη όγδοη και την εικοστή έκτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας· η συμπερίληψη ενός έργου σε μία βάση δεδομένων συνιστά αναπαραγωγή του, βλ. Μ.- Θ. Μαρίνο, Προβλήματα πνευματικής ιδιοκτησίας από την εκμετάλλευση έργων λόγου σε ψηφιακές βάσεις δεδομένων, ΕλλΔνη 1996.1222, σελ. 1226, Μ. Κανελλοπούλου – Μπότη, ό.π., σελ. 59), και β) όταν οι δημιουργοί ή οι κάτοχοι συγγενικών δικαιωμάτων επιτρέπουν να περιληφθούν έργα ή ερμηνείες και εκτελέσεις τους σε βάση δεδομένων κατ' εφαρμογή σύμβασης μη αποκλειστικής άδειας, ένας τρίτος μπορεί να προβεί στην εκμετάλλευση των έργων ή των ερμηνειών και εκτελέσεων αυτών, εάν έχει λάβει την απαιτούμενη άδειά τους, χωρίς να μπορεί να του αντιταχθεί το δικαίωμα ειδικής φύσεως του κατασκευαστή της βάσης δεδομένων, εκτός εάν ο τρίτος, προκειμένου να προβεί στην προαναφερόμενη εκμετάλλευση, έχει εξαγάγει τα εν λόγω έργα ή τις εν λόγω ερμηνείες και τις εκτελέσεις από την βάση δεδομένων και ακολούθως επαναχρησιμοποιεί αυτά. Δηλαδή, στην τελευταία περίπτωση ο τρίτος πρέπει να έχει λάβει άδεια για την εξαγωγή του έργου ή της ερμηνείας ή εκτέλεσης τόσο από τους δημιουργούς ή κατόχους

συγγενικών δικαιωμάτων, όσο και από τον κατασκευαστή της βάσης δεδομένων (βλ. την δέκατη όγδοη και την εικοστή έκτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας).

13. Με την διάταξη του άρθρου 45A § 7 εδ. α' και β' ν. 2121/1993 προβλέπεται καταρχάς ένας χρονικός περιορισμός της ισχύος του *sui generis* δικαιώματος, ο οποίος υπήρξε επιβεβλημένος για την αναγκαία εξισορρόπηση της ισχυρής, *quasi* ιδιοκτησιακής, εξουσίας που χορηγείται στο περιεχόμενο των βάσεων δεδομένων με την ανάγκη για ελεύθερη ροή των περιεχομένων αυτών, είτε αποτελούν προστατευόμενα πολιτιστικά αγαθά, είτε απλές πληροφορίες. Το χρονικό διάστημα των δεκαπέντε ετών προκρίθηκε ως κατάλληλο και επαρκές για την απόσβεση των δαπανών κατασκευής της βάσης, την απόδοση της ουσιώδους επένδυσης που καταβλήθηκε από τον κατασκευαστή και την ενδυνάμωση της θέσης των Ευρωπαϊών κατασκευαστών βάσεων δεδομένων (βλ. Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 45A, 70/Τ. Συνοδινού). Για την έναρξη της προστασίας δεν απαιτείται μεν η πλήρωση κάποιας τυπικής προϋπόθεσης εκ μέρους του κατασκευαστή, ο τελευταίος, όμως, φέρει το βάρος απόδειξης του χρονικού σημείου περάτωσης της βάσης δεδομένων (βλ. την πεντηκοστή τρίτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας) ή, αντιστοίχως, της διαθέσεώς της στο κοινό (βλ. Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 45A, 71/Τ. Συνοδινού). Περαιτέρω, με την διάταξη του άρθρου 45A § 7 εδ. γ' ν. 2121/1993 προβλέπεται η δυνατότητα ανανέωσης της χρονικής διάρκειας προστασίας για άλλα δεκαπέντε έτη μετά από την «ουσιώδη τροποποίηση», ποιοτική ή ποσοτική, του περιεχομένου της βάσης δεδομένων, που έχει ως αποτέλεσμα να θεωρείται ως «νέα ουσιώδη επένδυση», ποιοτική ή ποσοτική, του κατασκευαστή, ο οποίος φέρει και το οικείο βάρος απόδειξης (βλ. την πεντηκοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας). Η τροποποίηση δύναται να αφορά την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου της βάσεως (βλ. Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 45A, 73/Τ. Συνοδινού με παραπομπή στην πεντηκοστή πέμπτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας). Η τροποποίηση θα είναι ουσιώδης, εφόσον συνεπάγεται την ουσιαστική ανανέωση του πληροφοριακού σώματος της βάσεως και συμβάλλει σημαντικά στην διατήρηση ή στην επαύξηση της πληροφοριακής του αξίας (βλ. Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 45A, 74/Τ. Συνοδινού). Αντιθέτως, τροποποιήσεις, που δεν απαιτούν την καταβολή νέων σημαντικών οικονομικών, ανθρώπινων ή τεχνικών πόρων ή εντάσσονται στο πλαίσιο της συνήθους και αναμενόμενης λειτουργίας μίας βάσεως δεδομένων, δεν δικαιολογούν την ανανέωση της προστασίας (βλ. Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 45A, 75, 77/Τ. Συνοδινού). Τέτοια, όμως,

ανανέωση χορηγείται, όταν ο κατασκευαστής έχει προβεί σε ένα σύνολο μη ουσιωδών τροποποιήσεων, που μεμονωμένως δεν εκφράζουν ούτε ουσιώδη τροποποίηση ούτε ουσιώδη επένδυση, αλλά στο σύνολό τους επιφέρουν σημαντική μεταβολή στο πληροφοριακό σώμα (βλ. Κοτσιρή-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 45Α, 75/Τ. Συνοδινού, επίσης Μ. Κανελλοπούλου – Μπότη, Νομική Προστασία Βάσεων Δεδομένων, 2004, σελ. 71 υποσ. 214, όπου και παράδειγμα διαρκούς ανανέωσης της προστασίας μίας βάσεως δεδομένων νομικών πληροφοριών).

14. Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 65 § 2 εδ. α' Ν. 2121/1993 «όποιος υπαιτίως προσέβαλε την πνευματική ιδιοκτησία ή τα συγγενικά δικαιώματα άλλου υποχρεούται σε αποζημίωση και ικανοποίηση της ηθικής βλάβης». Λόγω της δυσχέρειας υπολογισμού της περιουσιακής ζημίας σε περίπτωση προσβολής δικαιωμάτων επί άυλων αγαθών κατά την γενική διάταξη του άρθρου 298 ΑΚ εισήχθη η διάταξη του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 65 § 2 του ίδιου νόμου που προβλέπει ότι: «Η αποζημίωση δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το διπλάσιο της αμοιβής που συνήθως ή κατά νόμο καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης που έκανε χωρίς την άδεια ο υπόχρεος» (βλ. σχετ. Γ. Κουμάντο, Πνευματική ιδιοκτησία, 2002, 8η έκδ., σελ. 441 υποσ. 846, σελ. 443, Κοτσιρή-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 65, 21/Βαγένα, Π. Κοριατοπούλου, Η ειδική αποζημίωση του άρθρου 65 § 2 εδ. 2 του ν. 2121/1993 υπό το πρίσμα της πρόσφατης νομολογίας του ΔΕΕ, ΧριΔ 2018.311· επίσης, βλ. την 26η αιτιολογική σκέψη του προοιμίου της οδηγίας 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την «επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας»). Αυτονόητο είναι ότι, ο ενάγων στο πλαίσιο της αρχής της διάθεσης (άρθρα 106 και 216 § 1γ' ΚΠολΔ) μπορεί να ζητήσει ως αποζημίωση την συνήθη αμοιβή και όχι το διπλάσιο αυτής (βλ. ΠολΠρΑθ 1332/2019 αδημ.).

15. Η διάταξη του άρθρου 65 § 2 εδ. β' Ν. 2121/1993 εισάγει τον αφηρημένο υπολογισμό της ζημίας (βλ. Γ. Πάνου, Η επιδίκαση ποσού ανάλογου προς το τίμημα άδειας εκμετάλλευσης ως αποζημίωση για την προσβολή άυλου αγαθού, ΔΕΕ 1999.1109, σελ. 1111, Α. Καραγκουνίδη, Αποζημίωση λόγω προσβολής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, 2014, σελ. 241, Μ.-Θ. Μαρίνο, Αξιώσεις αποζημιώσεως λόγω προσβολής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας κατά την Οδηγία 2004/48 – Προς ένα ειδικό, «προληπτικώς δρων» δίκαιο αδικοπρακτικής ευθύνης, ΝοΒ 2009.2029 επ., ιδίως σελ. 2032), ο οποίος είναι συμβατός με το άρθρο 13 της οδηγίας (βλ. απόφαση Δ.Ε.Ε. της 25ης Ιανουαρίου 2017 στην

υπόθεση C-367/15, Oławska Telewizja Kablowa, EU:C:2017:36). Ο υπολογισμός γίνεται βάσει της νόμιμης ή της συνήθως καταβαλλόμενης αμοιβής, ήτοι αποκλειστικώς με αντικειμενικά κριτήρια (βλ. ΑΠ 438/2018 ΔΕΕ 2018.1022, Α. Καραγκουνίδη, ό.π., σελ. 257, πρβλ. ΒΓΗ, απόφαση της 2.10.2008 - I ZR 6/06, «Whistling for a train», σκέψη 22). Έτσι, η συνήθης αμοιβή προσδιορίζεται ως εκείνη που θα απαιτούσε ένας συνετός δικαιούχος και θα κατέβαλε ένας συνετός αδειούχος, εάν είχαν συνάψει σύμβαση παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης εν γνώσει όλων των κρίσιμων περιστάσεων (βλ. Γ. Πάνου, ό.π., σελ. 1113, Α. Καραγκουνίδη, ό.π., σελ. 257, Μ.-Θ. Μαρίνο, Ζητήματα αποζημιώσεως λόγω προσβολής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας κατά την Οδηγία 2004/48, ΧριΔ 2010.599, σελ. 600, Whistling for a train, ό.π., σκέψη 22). Με άλλη διατύπωση, πρόκειται για το σύνθηδες τίμημα, το οποίο ζητείται στον συγκεκριμένο κλάδο για την παραχώρηση του δικαιώματος εξαγωγής ή/και επαναχρησιμοποίησης του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της οικείας βάσης δεδομένων [βλ. ΑΠ 438/2018 ό.π., σύμφωνα με την οποία: «οι ως άνω διατάξεις για τον υπολογισμό της καταβλητέας αποζημιώσεως ... επιβάλλουν αντικειμενικά κριτήρια συγκρίσεως (μεταξύ των οποίων και οι κρατούσες κατά τον χρόνο επελεύσεως της ζημίας συνθήκες αγοράς για την χρήση του εν λόγω προγράμματος, εν όψει συγκεκριμένης επιχειρηματικής δραστηριότητας)», Γ. Πάνου, ό.π., σελ. 1113]. Κρίσιμες για τον υπολογισμό αυτόν είναι οι παλαιότερες συμβάσεις παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης, τις οποίες ο δικαιούχος ενδεχομένως είχε συνάψει στο παρελθόν - και πριν την πράξη προσβολής - με τρίτους (βλ. Γ. Πάνου, ό.π., σελ. 1113 ιδίως υποσ. 47, Α. Καραγκουνίδη, ό.π., σελ. 257 – 258, όπου και αναλυτική αναφορά στο «καθιερωμένο» ή «συνηθισμένο» αντάλλαγμα). Σε περίπτωση που για το προσβληθέν ειδικής φύσεως δικαίωμα δεν συνηθίζεται να παραχωρείται άδεια εκμετάλλευσης σε τρίτους στην συγκεκριμένη αγορά, το τίμημα προσδιορίζεται σύμφωνα με την οικονομική σημασία του, την ύπαρξη διαθέσιμων υποκατάστατων λύσεων, την μονοπωλιακή θέση που αυτό επιφυλάσσει στον αδειούχο, καθώς και την σημασία που έχει η ξένη παροχή για την παραγωγή ή/και την διάθεση του προϊόντος του προσβολέα (βλ. Γ. Πάνου, ό.π., σελ. 1113 ιδίως υποσ. 47 περί του «εύλογου ανταλλάγματος», Α. Καραγκουνίδη, ό.π., σελ. 261 - 262). Εξάλλου, δεν πρέπει να αγνοούνται οι συναλλακτικές συνήθειες στον συγκεκριμένο κλάδο δραστηριότητας ή προϊόντος/υπηρεσίας (βλ. Α. Καραγκουνίδη, ό.π., σελ. 262), ελλείψει δε αυτού σε συγγενή/γειτονικό κλάδο (βλ. Μ.-Θ. Μαρίνο, ό.π., σελ. 600).

16. Από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 71 εδ. β', 481, 914 και 926 εδ. α' ΑΚ προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο ευθύνεται για τις πράξεις ή τις παραλείψεις των οργάνων που κατά τα άρθρα 65, 67 και 68 ΑΚ το αντιπροσωπεύουν και εκφράζουν την βούλησή του, εφόσον η πράξη ή παράλειψη έλαβε χώρα κατά την ενάσκηση των καθηκόντων που τους είχαν ανατεθεί και παράγει υποχρέωση προς αποζημίωση. Στην περίπτωση δε που η πράξη ή η παράλειψη του αρμοδίου οργάνου είναι υπαίτια και παράγει υποχρέωση αποζημίωσης ευθύνεται και αυτός εις ολόκληρο με το νομικό πρόσωπο (βλ. ΑΠ 271/2015 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1565/2013 ΕΕμπΔ 2014.132, ΑΠ 641/2011 ΧριΔ 2012.114, ΑΠ 1844/2006 ΔΕΕ 2007.466, ΕφΑθ 5210/2012 ΔΕΕ 2013.239).

17. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 68 ΚΠολΔ και 65 §§ 1, 4 και 6 ν. 2121/1993 προκύπτει ότι στις αγωγές περί άρσεως και παραλείψεως της προσβολής του ειδικής φύσεως δικαιώματος του κατασκευαστή βάσης δεδομένων νομιμοποιείται παθητικά κάθε τρίτος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσβάλλει αυτό. Δηλαδή, εάν εμπορική εταιρία εξάγει ή/και επαναχρησιμοποιεί το σύνολο ή ουσιώδες μέρος του περιεχομένου μία βάσης δεδομένων, τότε μόνο αυτή υποχρεούται προς άρση και παράλειψη. Αντίθετα, δεν νομιμοποιείται παθητικά προς τούτο ο νόμιμος εκπρόσωπος της προσβάλλουσας το άνω δικαίωμα εμπορικής εταιρίας. Άλλο το ζήτημα εάν συνενάγεται με την εταιρία, προκειμένου να υποβληθεί στην κατ' άρθρο 947 ΚΠολΔ έμμεση αναγκαστική εκτέλεση, για την περίπτωση που η τελευταία παραβεί την υποχρέωσή της να παραλείψει ή να ανεχθεί πράξη (βλ. σχετ. ΕφΑθ 7632/2005 ΝοΒ 2006.417, 421, ΕφΑθ 7460/2002 ΕλλΔνη 44.858, ΕφΑθ 4499/2000 ΚριτΕπιθ 2001.253), ή ως εις ολόκληρον ευθυνόμενος προς αποζημίωση κατά τα αναφερόμενα στην αμέσως προηγούμενη σκέψη.

18. Με τις διατάξεις του άρθρου 63Α §§ 1 και 5 εδ. α' του Ν. 2121/1993, όπως προστέθηκε με το άρθρο 2 § 3 του Ν. 3524/2007, μεταφέρθηκε στην εθνική έννομη τάξη το άρθρο 6 της οδηγίας 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 «σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας». Σκοπός της διάταξης είναι η διευκόλυνση της απόδειξης αγωγής περί προσβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και όχι η εξυπηρέτηση άλλων σκοπών, όπως π.χ. η διευκόλυνση της εκτέλεσης της εκδοθησόμενης απόφασης. Παρέπεται ότι, για το ορισμένο της οικείας αίτησης απαιτείται, μεταξύ άλλων, έκθεση των πραγματικών περιστατικών από τα οποία να προκύπτει το κατ' άρθρο 68 ΚΠολΔ έννομο συμφέρον του αιτούντος, δηλαδή ότι το επίδικο έγγραφο είναι πρόσφορο προς άμεση ή έμμεση απόδειξη λυσιτελούς ισχυρισμού

του, προς επαρκή στήριξη του οποίου έχει ήδη προσκομίσει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία (βλ. ΠολΠρΑθ 5144/2009 ΧριΔ 2011.460, πρβλ. ΑΠ 1615/2014 ΝΟΜΟΣ, ως προς την επίδειξη εγγράφων κατ' άρθρα 450 § 2 και 451 § 1 ΚΠολΔ).

19. Οι αξιώσεις του κατασκευαστή της βάσης δεδομένων προς άρση ή παράλειψη της προσβολής, καταβολής αποζημίωσης και ηθικής βλάβης (άρθρο 65 §§ 1 και 2 ν. 2121/1993) υπόκεινται στην προβλεπόμενη στο συμπληρωματικώς εφαρμοζόμενο άρθρο 937 ΑΚ πενταετή παραγραφή (βλ. Μ. – Θ. Μαρίνο, Η προσβολή του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων, ΕλλΔνη 1994.1441, σελ. 1456 – 1457 υπό VII.5β). Η παραγραφή των αξιώσεων επί προσβολής του *sui generis* δικαιώματος δεν πρέπει να συγχέεται με την οριζόμενη στο άρθρο 45Α § 7 Ν. 2121/1993 δεκαπενταετή διάρκεια προστασίας του.

20. Κατά την έννοια των άρθρων 102 ΣΛΕΕ και 2 ν. 3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού» δεσπόζουσα θέση κατέχει μία επιχείρηση που λόγω της οικονομικής ισχύος της έχει την δυνατότητα να παρεμποδίζει την διατήρηση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην οικεία αγορά (όπως αυτή οριοθετείται τόσο από γεωγραφική άποψη, όσο και σε σχέση με το προϊόν/υπηρεσία, βλ. απόφαση ΔΕΕ της 14ης Φεβρουαρίου 1978, *United Brands* κατά Επιτροπής, C-27/76, EU:C:1978:22, σκέψεις 10 - 11) και να υιοθετεί ανεξάρτητη συμπεριφορά έναντι των ανταγωνιστών της, των πελατών της και, τελικώς, των καταναλωτών (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 13ης Φεβρουαρίου 1979, *Hoffmann-La Roche* κατά Επιτροπής, 85/76, EU:C:1979:36, σκέψη 38, *United Brands* κατά Επιτροπής σκέψη 65). Η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης προκύπτει εν γένει από τη συνδρομή πολλών παραγόντων (βλ. *United Brands* κατά Επιτροπής σκέψη 66), εκ των οποίων μεγάλη σημασία έχει η κατοχή ευρύτατων μεριδίων αγοράς (βλ. *Hoffmann-La Roche* κατά Επιτροπής σκέψεις 39 – 40). Έτεροι παράγοντες που συναξιολογούνται συμπληρωματικώς και αποτελούν ισχυρές ενδείξεις για την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης είναι η σχέση μεταξύ των μεριδίων αγοράς που κατέχει η οικεία επιχείρηση και αυτών που κατέχουν οι ανταγωνιστές της, ιδίως αυτοί που την ακολουθούν άμεσα, το τεχνολογικό προβάδισμα που έχει μία επιχείρηση σε σχέση με τους ανταγωνιστές της, η ύπαρξη εξαιρετικά τελειοποιημένου εμπορικού δικτύου και η έλλειψη δυνατού ανταγωνισμού. Τούτο δε, διότι ο πρώτος ως άνω παράγοντας επιτρέπει την εκτίμηση της ανταγωνιστικής ικανότητας των ανταγωνιστών της εν λόγω επιχειρήσεως, ο δεύτερος και ο τρίτος αποτελούν, από μόνοι τους, τεχνικά και εμπορικά πλεονεκτήματα και ο τέταρτος διότι είναι αποτέλεσμα της υπάρξεως φραγμών για την

είσοδο νέων ανταγωνιστών στην αγορά (βλ. Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής σκέψη 48 και εφαρμογή των κριτηρίων αυτών, μεταξύ άλλων, στις σκέψεις 50 – 52, 57 – 58, United Brands κατά Επιτροπής σκέψεις 110 - 111). Πάντως, έχει κριθεί ότι τα ιδιαιτέρως σημαντικά μερίδια αγοράς, όπως 50% ή παραπάνω, αποτελούν καθεαυτά, πλην εξαιρετικών περιστάσεων, απόδειξη της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 3ης Ιουλίου 1991, AKZO κατά Επιτροπής, C-62/86, EU:C:1991:286, σκέψη 60, Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής σκέψη 41 και εφαρμογή του κριτηρίου αυτού στις σκέψεις 53 - 56, 59 – 60).

21. Οι διατάξεις των άρθρων 102 ΣΛΕΕ και 2 ν. 3959/2011 ουδόλως έχουν ως σκοπό να εμποδίσουν μια επιχείρηση να κατακτήσει, με τις δικές της ικανότητες, δεσπόζουσα θέση σε μια αγορά. Ομοίως, δεν έχουν ως σκοπό να εξασφαλίσουν την παραμονή στην αγορά των λιγότερο αποτελεσματικών ανταγωνιστών της επιχειρήσεως που κατέχει δεσπόζουσα θέση (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 6ης Σεπτεμβρίου 2017, Intel κατά Επιτροπής, C-413/14 P, EU:C:2017:632, σκέψη 133, της 27ης Μαρτίου 2012, Post Danmark, C-209/10, EU:C:2012:172, ΕλλΔνη 2012.894, σκέψη 21 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Συνεπώς, ο εκτοπισμός ανταγωνιστή από την αγορά δεν σημαίνει οπωσδήποτε ότι πλήττεται η λειτουργία του ανταγωνισμού. Εξ ορισμού, ο υγιής ανταγωνισμός μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την εξαφάνιση από την αγορά ή την περιθωριοποίηση ανταγωνιστών λιγότερο αποτελεσματικών και ως εκ τούτου λιγότερο ελκυστικών για τους καταναλωτές από άποψη τιμών, επιλογών, ποιότητας ή καινοτομίας (βλ. Intel κατά Επιτροπής σκέψη 134, Post Danmark σκέψη 22 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Ωστόσο, η κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση υπέχει ειδική υποχρέωση να μη θίγει με την συμπεριφορά της τον αποτελεσματικό και ανόθευτο ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά (βλ. Intel κατά Επιτροπής σκέψη 135, Post Danmark σκέψη 23 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Συνεπώς, τα άρθρα 102 ΣΛΕΕ και 2 ν. 3959/2011 απαγορεύουν την «καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσεως», έννοια αντικειμενική, που αφορά την συμπεριφορά κατέχουσας δεσπόζουσα θέση επιχειρήσεως, η οποία δύναται να επηρεάσει την δομή μιας αγοράς, όπου, ακριβώς λόγω της παρουσίας της εν λόγω επιχειρήσεως, ο ανταγωνισμός είναι ήδη εξασθενημένος, και η οποία σκοπό έχει να εμποδίσει την διατήρηση του υφιστάμενου ακόμη στην αγορά ανταγωνισμού ή την ανάπτυξη του ανταγωνισμού αυτού, με την βοήθεια μέσων που είναι διαφορετικά από εκείνα που διέπουν τον συνήθη και φυσιολογικό ανταγωνισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών βάσει των παροχών των επιχειρηματιών (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 16ης Ιουλίου 2015, Huawei Technologies, C-170/13,

EU:C:2015:477, ΕλλΔνη 2016.951, σκέψη 45, της 11ης Δεκεμβρίου 2008, Kanal 5 και TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, σκέψη 25, AKZO κατά Επιτροπής σκέψη 69, Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής σκέψη 91).

22. Περαιτέρω, σύμφωνα και με την τεσσαρακοστή έβδομη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, η προστασία με το δικαίωμα ειδικής φύσεως δεν πρέπει να ασκείται με τέτοιο τρόπο, ώστε να διευκολύνει τις καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης, ιδίως όσον αφορά την δημιουργία και κυκλοφορία νέων προϊόντων και υπηρεσιών που παρουσιάζουν προστιθέμενη αξία, πνευματικού, τεκμηριωτικού, τεχνικού, οικονομικού ή εμπορικού χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, η μεταφορά της οδηγίας δεν πρέπει να θίγει την εφαρμογή των εθνικών ή ενωσιακών κανόνων ανταγωνισμού (βλ. επίσης την δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας). Έτσι, το άρθρο 72 § 8 ν. 2121/1993, όπως η παράγραφος προστέθηκε με το άρθρο 7 § 6 ν. 2819/2000, ορίζει ότι: «Οι ρυθμίσεις που αφορούν το δικαίωμα του δημιουργού βάσης δεδομένων, καθώς και το δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων δεν θίγουν τις διατάξεις που διέπουν ιδίως το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, ... το δίκαιο του ανταγωνισμού, ...». Ως δίκαιο του ανταγωνισμού νοείται το δίκαιο τόσο του ελεύθερου όσο και του αθέμιτου ανταγωνισμού (ερμηνεία σύμφωνη με την τεσσαρακοστή έβδομη αιτιολογική σκέψη και το άρθρο 13 της οδηγίας, πρβλ. Directmedia Publishing σκέψεις 55 – 57). Όμως, η ερμηνεία και εφαρμογή των εθνικών ή ενωσιακών κανόνων ανταγωνισμού, ιδίως περί της κατάχρησης δεσπόζουσας θέσεως, δεν πρέπει να συνεπάγεται την αποστέρηση της παρεχόμενης στον κατασκευαστή βάσεως δεδομένων προστασίας έναντι πράξεων που μπορούν να βλάψουν τα νόμιμα συμφέροντά του (βλ. Directmedia Publishing σκέψη 58). Άλλωστε, η εξουσία του κατασκευαστή βάσεως δεδομένων να απαγορεύσει την εξαγωγή/επαναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσης δεδομένων συνιστά την ίδια την ουσία του αποκλειστικού δικαιώματός του (πρβλ. απόφαση ΔΕΕ της 5ης Οκτωβρίου 1988, Volvo κατά Veng, C-238/87, EU:C:1988:477, σκέψη 8). Παρέπεται ότι, αυτή καθαυτή η κτήση του *sui generis* δικαιώματος ή η ενάσκηση των εξουσιών που απορρέουν από αυτό δεν συνιστά κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης, που τυχόν κατέχει η κατασκευάστρια της βάσεως επιχείρηση, εκτός εάν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις (πρβλ. Huawei Technologies σκέψεις 46 - 47, αποφάσεις ΔΕΕ της 29ης Απριλίου 2004, IMS Health, C-418/01, EU:C:2004:257, ΧριΔ 2004.631, σκέψεις 34 – 35, της 6ης

Απριλίου 1995, RTE και ITP κατά Επιτροπής ή «Magill», στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-241/91 P και C-242/91 P, EU:C:1995:98, σκέψεις 49 και 50, Volvo κατά Veng σκέψεις 8 και 9). Για τον έλεγχο της συνδρομής τέτοιων εξαιρετικών περιστάσεων χρήσιμη είναι η προσφυγή στην νομολογία του ΔΕΕ περί της κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης από τον κάτοχο δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας (βλ. Τ. - Ε. Συνοδινού, Η νομική προστασία των βάσεων δεδομένων, 2004, σελ. 219). Συναφώς, η άρνηση του κατασκευαστή βάσεως δεδομένων να παράσχει σε τρίτον άδεια εκμετάλλευσης του ειδικού δικαιώματός του επί της βάσεως δεδομένων (άρθρο 45Α § 3 εδ. γ' ν. 2121/1993), συνιστά κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως, όταν συντρέχουν σωρευτικώς οι κάτωθι τρεις προϋποθέσεις, ήτοι η άρνηση: α) εμποδίζει την εμφάνιση νέου προϊόντος για το οποίο υπάρχει εν δυνάμει ζήτηση εκ μέρους των καταναλωτών, β) είναι αδικαιολόγητη, εκτιμώμενη αντικειμενικώς, και γ) μπορεί να αποκλείσει κάθε μορφή ανταγωνισμού σε μια παράγωγη αγορά (βλ. IMS Health σκέψεις 37 – 38, 51). Ειδικά ως προς την πρώτη προϋπόθεση πρέπει να σημειωθεί ότι η άρνηση μπορεί να κριθεί καταχρηστική μόνο στην περίπτωση που η επιχείρηση που ζήτησε την άδεια εκμετάλλευσης δεν προτίθεται να περιορισθεί, κατ' ουσίαν, στην αναπαραγωγή των ίδιων πληροφοριακών προϊόντων που διατίθενται ήδη στην αγορά από τον κατασκευαστή της βάσεως δεδομένων, αλλά σκοπεύει να προσφέρει νέα πληροφοριακά προϊόντα πέραν αυτών του κατασκευαστή, για τα οποία υπάρχει εν δυνάμει ζήτηση εκ μέρους των καταναλωτών (πρβλ. IMS Health σκέψη 49). Η δεύτερη προϋπόθεση πρέπει να γίνει δεκτό ότι συντρέχει, μεταξύ άλλων, όταν ο τρίτος δεν είναι διατεθειμένος να καταβάλει στον κατασκευαστή της βάσεως δεδομένων την συνήθη αμοιβή για την σκοπούμενη εκμετάλλευση του ειδικού δικαιώματός του (πρβλ. τις Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα, Melchior Wathelet, της 20ής Νοεμβρίου 2014, Huawei Technologies, C-170/13, EU:C:2014:2391, σκέψη 80). Ως προς την τρίτη προϋπόθεση πρέπει να γίνει δεκτό ότι αυτή συντρέχει, όταν ο κατασκευαστής της βάσεως δεδομένων απολαμβάνει ένα de facto μονοπώλιο στην προηγούμενου σταδίου αγορά των συγκεκριμένων πληροφοριών ως ο μοναδικός παραγωγός και, αναγκαίως, προμηθευτής τους (βλ. Magill σκέψη 53, Μ. Κανελλοπούλου – Μπότη, Νομική Προστασία Βάσεων Δεδομένων, 2004, σελ. 51-52· βλ., επίσης, Τ. - Ε. Συνοδινού, ό.π., σελ. 199 επ., 210 επ., όπου και κριτική ανάλυση των αποφάσεων Magill και IMS Health, Ε. - Π. Λιάσκο, Παρατηρήσεις στην IMS Health, ΧρΙΔ 2004.738).

23. Ο ισχυρισμός του εναγομένου σε αγωγή προσβολής του κατ' άρθρο 45Α ν. 2121/1993 *sui generis* δικαιώματος ότι ο ενάγων κατασκευαστής της επίδικης βάσεως δεδομένων ασκεί τις αξιώσεις άρσης/παράλειψης ή/και αποζημίωσης καταχρώμενος την δεσπόζουσα θέση του, ήτοι ότι ασκεί αυτές παρανόμως, συνιστά ένσταση καταλυτική – εν όλω ή εν μέρει - της αγωγής (βλ. Huawei Technologies σκέψεις 47, 53 - 54, IMS Health σκέψη 35, Magill σκέψη 50, Volvo κατά Veng σκέψη 9), η οποία ερείδεται στις διατάξεις των άρθρων 102 ΣΛΕΕ και 2 ν. 3959/2011 και εξετάζεται παρεμπιπτόντως από τα πολιτικά δικαστήρια κατ' άρθρο 35 § 2 εδ. α' ν. 3959/2011. Αυτονόητο είναι ότι, στην ιστορική βάση της ένστασης ο ενιστάμενος πρέπει να επικαλείται πραγματικά περιστατικά περί του ότι: α) ο ενάγων κατασκευαστής της επίδικης βάσεως δεδομένων κατέχει δεσπόζουσα θέση στην συγκεκριμένη αγορά πληροφοριών, β) προ της προσβολής είχε προσέλθει σε διαπραγματεύσεις με τον κατασκευαστή της βάσεως δεδομένων προς σύναψη σύμβασης παραχωρήσεως άδειας εκμετάλλευσης του επίδικου ειδικού δικαιώματος (βλ. Huawei Technologies σκέψεις 57- 58, τις Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα, Melchior Wathelet, στην ίδια υπόθεση, σκέψη 77), γ) ο τελευταίος αρνήθηκε να του παράσχει την αιτούμενη άδεια, και δ) συντρέχουν οι αναφερόμενες στην αμέσως προηγούμενη σκέψη εξαιρετικές περιστάσεις, που καθιστούν την άρνηση του ενάγοντος καταχρηστική. Μόνο υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο ενάγων κατασκευαστής βάσεως δεδομένων θίγει με την ενάσκηση των αξιώσεών του τον αποτελεσματικό και ανόθευτο ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά και, συνεπώς, καταχράται την δεσπόζουσα θέση του.

24. Το άρθρο 7 σημ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2012 «για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις» (εφεξής «ΚανΒρ Ια») ορίζει τα εξής: «Άρθρο 7 Πρόσωπο που έχει την κατοικία του σε κράτος μέλος μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος: ... 2) ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός». Η διάταξη αυτή τυγχάνει αυτοτελούς και στενής ερμηνείας, διότι ως ειδική δωσιδικία συνιστά εξαίρεση του θεμελιώδους κανόνα του άρθρου 4 § 1 του ΚανΒρ Ια, που καθιερώνει ως γενική βάση διεθνούς δικαιοδοσίας την κατοικία του εναγομένου (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 5ης Ιουλίου 2018, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-27/17, ΕλλΔνη 2018.1565, EU:C:2018:533, σκέψη 26, της 22ας Ιανουαρίου 2015, Hejduk, C-441/13, EU:C:2015:28, ΧρΙΔ 2015.522, σκέψεις 16 – 17, της 5ης Ιουνίου 2014, Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318,

σκέψεις 43 – 45, της 3ης Απριλίου 2014, Hi Hotel HCF, C-387/12, EU:C:2014:215, ΕΛΛΔνη 2014.638, σκέψεις 25 – 26, της 3ης Οκτωβρίου 2013, Pinckney, C-170/12, EU:C:2013:635, ΧρΙΔ 2013.757, σκέψεις 24-25). Κατά πάγια νομολογία, ο όρος αυτός αφορά τόσο τον τόπο όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός όσο και τον τόπο επελεύσεως της ζημίας, οπότε ο εναγόμενος μπορεί να εναχθεί, κατ' επιλογήν του ενάγοντος, ενώπιον του δικαστηρίου του ενός ή του άλλου εκ των δύο αυτών τόπων (βλ. flyLAL-Lithuanian Airlines σκέψη 28, απόφαση ΔΕΕ της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Concurrence, C-618/15, EU:C:2016:976, σκέψη 25, Coty Germany σκέψη 46, Hi Hotel HCF σκέψη 27, Pinckney σκέψη 26, απόφαση ΔΕΕ της 19ης Απριλίου 2012, Wintersteiger, C-523/10, EU:C:2012:220, ΕΕμπΔ 2012.963, σκέψη 19· για «νομολογιακούς συνδέσμους» γίνεται λόγος σε Νίκα/Σαχπεκίδου, ΕυρΠολΔ, άρθρο 7 αριθ. 157). Συναφώς, πρέπει να τονισθεί ότι ο προβλεπόμενος στο άρθρο 7 σημείο 2 του ΚανBr Ια κανόνας δικαιοδοσίας στηρίζεται στην ύπαρξη ιδιαιτέρως στενού συνδέσμου μεταξύ της διαφοράς και των δικαστηρίων του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός, βάσει του οποίου δικαιολογείται η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων αυτών για λόγους εύρυθμης λειτουργίας της δικαιοσύνης και αποτελεσματικής οργάνωσης της δίκης (βλ. flyLAL-Lithuanian Airlines σκέψη 27, Concurrence σκέψη 26, Hejduk σκέψη 19, Coty Germany σκέψη 47, Hi Hotel HCF σκέψη 28, Pinckney σκέψη 27, Wintersteiger σκέψη 18). Πράγματι, στην περίπτωση των ενοχών εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, το δικαστήριο του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός είναι συνήθως το πλέον κατάλληλο να αποφανθεί, ιδίως για λόγους εγγύτητας προς την διαφορά και ευχέρειας συλλογής των αποδείξεων (βλ. Concurrence σκέψη 27, απόφαση ΔΕΕ της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, Holterman Ferho Exploitatie κ.λπ., C-47/14, EU:C:2015:574, σκέψη 74, Wintersteiger σκέψη 20).

25. Επί προσβολής του *sui generis* δικαιώματος του κατασκευαστή βάσεως δεδομένων ως τόπος όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός νοείται τόσο ο τόπος της εξαγωγής, ήτοι ο τόπος, όπου αποθηκεύονται τα εξαχθέντα από την αρχική βάση στοιχεία στο νέο υπόθεμα (πρβλ. Apis-Hristovich σκέψη 45, περί του χρόνου τέλεσης της πράξεως της εξαγωγής), όσο και ο τόπος της επαναχρησιμοποίησης (βλ. Football Dataco κ.λπ. σκέψη 30, L. Bently/B. Sherman, Intellectual Property Law, 2014, 4η έκδ., σελ. 1229). Στο πλαίσιο ερμηνείας της οδηγίας 96/9 (ερμηνείας κρίσιμης για τον καθορισμό της διεθνούς δικαιοδοσίας, βλ. Football Dataco κ.λπ. σκέψη 30) έχει κριθεί ότι η επαναχρησιμοποίηση τελείται τουλάχιστον στο έδαφος κράτους μέλους, όπου μεταδίδεται στο κοινό το σύνολο ή

ουσιώδες μέρος του περιεχομένου μίας προστατευόμενης βάσεως δεδομένων, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν ενδείξεις που συντείνουν στο συμπέρασμα ότι η πράξη αυτή αποτελεί εκδήλωση της βουλήσεως του αυτουργού της να απευθυνθεί σε πρόσωπα ευρισκόμενα στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους (βλ. Football Dataco κ.λπ. σκέψη 39· δεν αρκεί το γεγονός και μόνον ότι στην επικράτεια συγκεκριμένου κράτους μέλους είναι δυνατή η πρόσβαση στον διαδικτυακό ιστότοπο που περιέχει τα οικεία δεδομένα, βλ. Football Dataco κ.λπ. σκέψεις 35 - 38), όπως συμβαίνει π.χ. όταν οι μεταδιδόμενες πληροφορίες προσελκύουν το ενδιαφέρον του κοινού του συγκεκριμένου κράτους μέλους (βλ. Football Dataco κ.λπ. σκέψη 40) ή διατίθενται στην γλώσσα που χρησιμοποιείται στο τελευταίο (βλ. Football Dataco κ.λπ. σκέψη 42). Δηλαδή, εφόσον υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις ως προς την βούληση του αυτουργού, ο τόπος τελέσεως πράξεων επαναχρησιμοποίησης είναι το έδαφος του κράτους μέλους, όπου είναι εγκατεστημένος ο χρήστης στον οποίο «αποστέλλονται», κατόπιν αιτήματός του, τα οικεία δεδομένα, με σκοπό να αποθηκευτούν και να προβληθούν στην οθόνη του υπολογιστή του (βλ. Football Dataco κ.λπ. σκέψη 43) και όχι ο τόπος, όπου ευρίσκεται ο διακομιστής από τον οποίο αποστέλλονται τα οικεία δεδομένα (βλ. Football Dataco κ.λπ. σκέψη 44 – 46).

26. Ο τόπος επελεύσεως της ζημίας είναι εκείνος όπου προκλήθηκε ζημία από το γεγονός που δύναται να στοιχειοθετήσει ευθύνη εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας (βλ. Coty Germany σκέψη 54, Wintersteiger σκέψη 21). Όμως, όταν πρόκειται για προσβολές που φέρονται ότι διαπράχθηκαν μέσω του διαδικτύου, η ζημία ενδέχεται να έχει επέλθει σε περισσότερους τόπους (βλ. Pinckney σκέψη 31), οπότε πρέπει να επισημανθούν τα εξής: α) ο τόπος επέλευσης της ζημίας μπορεί να διαφοροποιείται αναλόγως της φύσεως του δικαιώματος που φέρεται ότι προσβλήθηκε (βλ. Hejduk σκέψη 29, Pinckney σκέψη 32), β) το ενδεχόμενο να επέλθει ζημία σε συγκεκριμένο κράτος μέλος εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι το δικαίωμα, το οποίο φέρεται ως προσβληθέν, προστατεύεται πράγματι στο εν λόγω κράτος μέλος (βλ. Hejduk σκέψη 29, Pinckney σκέψη 33), και γ) λαμβάνοντας υπόψη τα υπομνησθέντα στην σκέψη 18 η διεθνής δικαιοδοσία ενός δικαστηρίου εξαρτάται επίσης από το εάν μπορεί καλύτερα να εκτιμήσει το βάσιμο της φερόμενης προσβολής (βλ. Pinckney σκέψη 34). Σημειωτέον ότι, μολονότι το *sui generis* δικαίωμα του κατασκευαστή της βάσεως δεδομένων πρέπει κατ' εφαρμογήν, μεταξύ άλλων, της οδηγίας 96/9 να προστατεύεται αυτοδικαίως σε όλα τα κράτη μέλη, υπόκειται, εντούτοις, στην αρχή της εδαφικότητας. Είναι, επομένως, πιθανό να στοιχειοθετείται προσβολή του δικαιώματος αυτού σε καθένα από τα

κράτη μέλη χωριστά, αναλόγως του εφαρμοστέου ουσιαστικού δικαίου (πρβλ. Hejduk σκέψη 22, Pinckney σκέψη 39). Όσον αφορά την Ελλάδα, όπου το παραπάνω δικαίωμα προστατεύεται σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 2 § 2α τελ. εδ. και 45Α ν. 2121/1993, πρέπει να γίνει δεκτό ότι θεμελιώνεται βάσει του δεύτερου ως άνω νομολογιακού συνδέσμου η διεθνής δικαιοδοσία ελληνικού δικαστηρίου, εφόσον εντός της δικαστικής περιφέρειάς του επήλθε πράγματι ή ενδέχεται να επέλθει η ζημία από την φερόμενη προσβολή του εν λόγω δικαιώματος (πρβλ. Hi Hotel HCF σκέψη 35, Pinckney σκέψη 43), όπως συμβαίνει όταν ο ιστότοπος, μέσω του οποίου διατίθεται στο κοινό το σύνολο ή ουσιώδες μέρος του περιεχομένου της βάσης δεδομένων, είναι προσβάσιμος στο έδαφος της έδρας του επιληφθέντος δικαστηρίου (πρβλ. Hejduk σκέψη 34, Pinckney σκέψη 44· αρκεί η δυνατότητα πρόσβασης χωρίς να είναι αναγκαίο η δραστηριότητα του ιστότοπου να «κατευθύνεται» προς την Ελλάδα, βλ. Hejduk σκέψεις 31 – 33, Pinckney σκέψεις 41 - 42). Βάσει της αρχής της εδαφικότητας, η χορηγηθείσα προστασία θα ισχύει μόνο για το έδαφος της Χώρας, και, συνεπώς, το επιληφθέν δικαστήριο θα είναι αρμόδιο να αποφανθεί μόνον επί της ζημίας που προκλήθηκε στην Ελλάδα (βλ. Hejduk σκέψη 36, Hi Hotel HCF σκέψη 38, Pinckney σκέψη 45), και όχι επί της προκληθείσας σε άλλα κράτη μέλη ζημίας, προκειμένου να μην υποκαταστήσει τα δικαστήρια των εν λόγω κρατών, που είναι καταρχήν αρμόδια, βάσει του άρθρου 7 σημείο 2 του ΚανΒρ Ια και της αρχής της εδαφικότητας, να αποφαινούνται επί διαφορών σχετικών με ζημία προκληθείσα στο έδαφος του αντίστοιχου κράτους μέλους, και ευρίσκονται σε καλύτερη θέση, αφενός μεν να εκτιμήσουν, εάν όντως προσβλήθηκε το προστατευόμενο στο οικείο κράτος μέλος *sui generis* δικαίωμα του κατασκευαστή μίας βάσεως δεδομένων, αφετέρου δε να καθορίσουν την φύση της προκληθείσας ζημίας (βλ. Hejduk σκέψη 37, Hi Hotel HCF σκέψη 39, Pinckney σκέψη 46).

Στην προκείμενη περίπτωση, η ενάγουσα εταιρία, η οποία εδρεύει στο Λουξεμβούργο, εκθέτει με την υπό κρίση αγωγή της, ότι το έτος 1995 περάτωσε την κατασκευή της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων με την ονομασία «ΝΟΜΟΣ», η οποία αποτελεί συλλογή της ελληνικής και ενωσιακής νομοθεσίας και νομολογίας, καθώς και της ελληνικής νομικής αρθρογραφίας. Ότι για την απόκτηση, τον έλεγχο (επαλήθευση) και την παρουσίαση του περιεχομένου της ανωτέρω βάσης κατέβαλε ουσιώδη ποιοτική και ποσοτική επένδυση, κατά τα αναλυτικώς στην αγωγή παρατιθέμενα ως προς την χρησιμοποίηση ανθρώπινων, οικονομικών και τεχνικών πόρων. Ότι από το έτος 1995 άρχισε την εμπορική εκμετάλλευση της βάσης δεδομένων επιτρέποντας έναντι αντιτίμου την

πρόσβαση στο περιεχόμενό της. Ότι έκτοτε και μέχρι σήμερα συνεχίζει αδιαλείπτως να εμπλουτίζει την βάση δεδομένων με τις νομοθετικές μεταβολές και την εξελισσόμενη νομολογία μεταβάλλοντας σημαντικά το πληροφοριακό σώμα της. Ότι το έτος 2014 πληροφορήθηκε ότι η πρώτη εναγομένη, που εκπροσωπείται νομίμως από τους δεύτερο και τρίτο των εναγομένων, παρείχε έναντι αντιτίμου διαδικτυακή πρόσβαση σε δύο αυτοτελείς βάσεις νομικών δεδομένων μέσω της ιστοσελίδας με το όνομα χώρου «ithemis» και την κατάληξη «.gr». Ότι η πρώτη βάση τιτλοφορείται «ithemis-ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ», η δε δεύτερη «ithemis-Necessarius». Ότι το περιεχόμενο της πρώτης αποτελείται από την σχετική με την σύνταξη και λειτουργία του Εθνικού Κτηματολογίου και του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου νομοθεσία και νομολογία, της δε δεύτερης από την νομολογία των ανώτατων και ανώτερων πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων. Ότι η πρώτη εναγομένη εξήγαγε ουσιώδες μέρος του περιεχομένου της βάσεως δεδομένων «ΝΟΜΟΣ», το οποίο και επαναχρησιμοποίησε για την λειτουργία των δικών της βάσεων. Ότι με τον τρόπο αυτό προσεβλήθη το *suī generis* δικαίωμά της ως κατασκευάστρια της βάσεως δεδομένων «ΝΟΜΟΣ». Ότι η αμοιβή που συνήθως καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης που έκανε χωρίς άδεια η πρώτη εναγομένη ανέρχεται στο ποσό των 300.000 ευρώ. Ότι από την αδικοπραξία των εναγομένων υπέστη ηθική βλάβη, καθώς επλήγησαν σε μεγάλο βαθμό η εμπορική της πίστη, η φήμη και το κύρος της.

Με το ως άνω περιεχόμενο και μετά τον παραδεκτό κατ' άρθρα 223 εδ. β', 294, 295 § 1 εδ. β' και 297 ΚΠολΔ περιορισμό των υπό στοιχείο δ' και ε' αιτημάτων με τις προτάσεις της, αλλά και με δήλωση που καταχωρίσθηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης, αφενός μεν από καταψηφιστικά σε αναγνωριστικά, αφετέρου δε ως προς το ύψος τους, η ενάγουσα ζητεί: α) να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να παραλείπουν στο μέλλον την προσβολή, και ειδικότερα να παραλείπουν την εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της επίδικης βάσης δεδομένων, β) να απειληθούν οι εναγόμενοι με χρηματική ποινή, ύψους 100.000 ευρώ, επιπλέον δε οι δεύτερος και τρίτος εξ αυτών με προσωπική κράτηση, διάρκειας ενός έτους, για κάθε παράβαση της παραπάνω υποχρέωσης παράλειψης, τέτοια δε να καθορισθεί με την εκδοθησόμενη απόφαση ότι συνιστά κάθε μεμονωμένη πράξη προσβολής, γ) να κηρυχθεί η απόφαση προσωρινά εκτελεστή ως προς τις ανωτέρω καταψηφιστικές διατάξεις, δ) να αναγνωρισθεί ότι οι εναγόμενοι υποχρεούνται, εις ολόκληρον ευθυνόμενοι, να της καταβάλουν, με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της

αγωγής, το ποσό των 300.000 ευρώ προς αποκατάσταση της περιουσιακής ζημίας της, ε) να αναγνωρισθεί ότι οι εναγόμενοι υποχρεούνται, εις ολόκληρον ευθυνόμενοι, να της καταβάλουν, με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής, το ποσό των 50.000 ευρώ για την χρηματική ικανοποίηση της ηθικής της βλάβης, στ) να διαταχθούν οι εναγόμενοι να της γνωστοποιήσουν τους τραπεζικούς λογαριασμούς τους κατ' άρθρο 63Α § 1 εδ. β' Ν. 2121/1993, ζ) να διαταχθεί η με επιμέλεια της ενάγουσας δημοσίευση του διατακτικού της εκδοθησόμενης απόφασης στον ημερήσιο τύπο με έξοδα των εναγομένων, και η) να καταδικασθούν οι εναγόμενοι στην δικαστική της δαπάνη.

Οι εναγόμενοι με τις προτάσεις τους αμφισβητούν την διεθνή δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, ισχυριζόμενοι ότι διεθνή δικαιοδοσία έχουν τα δικαστήρια της Γερμανίας, όπου ευρίσκεται ο διακομιστής, μέσω του οποίου αποστέλλονται τα δεδομένα, ή του Λουξεμβούργου, όπου εδρεύει η ενάγουσα. Το Δικαστήριο, λαμβάνοντας ως δεδομένους τους αγωγικούς ισχυρισμούς περί της αδικοπρακτικής ευθύνης της πρώτης εναγομένης (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 28ης Ιανουαρίου 2015, Kolassa, C-375/13, ΕΥ:C:2015:37, σκέψη 62, Hi Hotel HCF σκέψη 20), κρίνει ότι πρέπει να απορριφθεί ο αρνητικός ισχυρισμός των εναγομένων, επειδή το Δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία προς εκδίκαση της διαφοράς κατ' άρθρα 1 § 1, 5 § 1, 7 σημ. 2 [forum delicti commissi, βλ. Νίκα/Σαχπεκίδου, ΕυρΠολΔ, άρθρο 7 αριθ. 96 επ., ιδίως 98, 101, 104 – 105, 109, 118, 125, 132, 134), 81 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2012 «για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις» (εφεξής «ΚανΒρ Ια»), καθώς η Ελλάδα αποτελεί τόσο τον τόπο όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός, αφού στην Ελλάδα τελέσθηκε η πράξη της επαναχρησιμοποίησης, ήτοι η μετάδοση στο κοινό του ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της επίδικης βάσεως δεδομένων, απευθυνόμενη σε δικηγόρους ή εν γένει ασκούντες νομικό επάγγελμα, που είναι εγκατεστημένοι και δραστηριοποιούνται στην ημεδαπή (βλ. σκέψη 25), όσο και τον τόπο επέλευσης της ζημίας, αφού η ιστοσελίδα της πρώτης εναγομένης ήταν προσβάσιμη στην Ελλάδα (βλ. σκέψη 26).

Εξάλλου, η αγωγή, με το παραπάνω περιεχόμενο και αιτήματα, παραδεκτώς εισάγεται για να συζητηθεί κατά την τακτική διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου [α. α. Ως προς την καθ' ύλην αρμοδιότητα βλ. άρθρο 18 ΚΠολΔ, β. ως προς την κατά τόπο αρμοδιότητα βλ. άρθρο 7 σημ. 2 του ΚανΒρ Ια (με βάση την διάταξη αυτή θεμελιώνεται όχι μόνο η

δικαιοδοσία, αλλά και η κατά τόπο αρμοδιότητα, βλ. Νίκα/Σαχπεκίδου, ΕυρΠολΔ, άρθρο 7 αριθ. 100), και γ. ως προς την λειτουργική αρμοδιότητα της Α' Σύνθεσης του 3ου Πολιτικού Τμήματος του Πρωτοδικείου Αθηνών βλ. το άρθρο 3 § 26 ν. 2479/1997 σε συνδυασμό με το άρθρο 2.Β.ΙΙΙ του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πρωτοδικείου Αθηνών, που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. Β' 366/17.2.2016], εκτός από: α) το υπό στοιχείο α' αίτημα, που είναι απορριπτέο ως απαράδεκτο ελλείψει παθητικής νομιμοποίησης, κατά το μέρος με το οποίο ζητείται να υποχρεωθούν ο δεύτερος και ο τρίτος των εναγομένων να παραλείπουν την προσβολή στο μέλλον, επειδή εκείνοι φέρουν την ιδιότητα των νόμιμων εκπροσώπων της πρώτης εναγόμενης εταιρίας, που – σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στην αγωγή – ήταν εκείνη που εξήγαγε και επαναχρησιμοποίησε ουσιώδες μέρος του περιεχομένου της επίδικης βάσης δεδομένων (βλ. σκέψη 17), β) το υπό στοιχείο β' αίτημα, κατά το μέρος με το οποίο ζητείται ο επακριβής καθορισμός του περιεχομένου της παράβασης της υποχρέωσης παραλείψεως, το οποίο κρίνεται απορριπτέο ως απαράδεκτο ελλείψει έννομου συμφέροντος, αφού το Δικαστήριο, εάν κάνει δεκτό το αίτημα περί παράλειψης της προσβολής στο μέλλον ως ουσία βάσιμο, θα απειλήσει σύμφωνα με την ρητή διάταξη του άρθρου 947 § 1 εδ. α' ΚΠολΔ τους εναγομένους με χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση «για κάθε παράβαση» της υποχρέωσης παράλειψης (και όχι «για κάθε πράξη παράβασης»), εναπόκειται δε στο αρμόδιο κατ' άρθρο 947 § 1 εδ. γ' ΚΠολΔ για την βεβαίωση της παράβασης δικαστήριο να συγκεκριμενοποιήσει το περιεχόμενό της (βλ. ΑΠ 1664/2008 ΝΟΜΟΣ, περί του ότι στερείται νομικής σημασίας ο τυχόν διαφορετικός ορισμός του πρώτου δικαστηρίου κατά την πρόβλεψη των συνεπειών που επάγεται η παραβίαση της απόφασής του· επίσης βλ. ΑΠ 178/2003 ΕλλΔνη 2003.737), γ) το υπό στοιχείο ε' αίτημα περί επιδίκασης χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, το οποίο είναι απορριπτέο ως απαράδεκτο λόγω αοριστίας, επειδή η ενάγουσα αρκείται σε γενική και αφηρημένη επίκληση της βλάβης της, χωρίς αναφορά σε συγκεκριμένα, έχοντα υλική υπόσταση, περιστατικά, που, λόγω της παράνομης χρήσης των διακριτικών γνωρισμάτων της, διατάραξαν την επαγγελματική της λειτουργία και δραστηριότητα, προκάλεσαν απώλεια υφισταμένων ή νέων πελατών, ανέστειλαν προπαρασκευαστικές επαγγελματικές δράσεις της και οδήγησαν και σε οικονομική της ζημία ή μείωση των εσόδων της (βλ. ΑΠ 730/2015 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 382/2011 ΝοΒ 2011.2158, ΜονΕφΘεσ 626/2014 ΝΟΜΟΣ), και δ) το υπό στοιχείο στ' αίτημα, το οποίο είναι απορριπτέο ως απαράδεκτο λόγω αοριστίας, επειδή η ενάγουσα δεν εκθέτει πραγματικά περιστατικά από τα οποία να προκύπτει το κατ' άρθρο 68 ΚΠολΔ έννομο συμφέρον της,

δηλαδή ότι τα συγκεκριμένα έγγραφα είναι πρόσφορα προς άμεση ή έμμεση απόδειξη λυσιτελούς ισχυρισμού της (βλ. σκέψη 18). Είναι κατά τα λοιπά νόμιμη, ερειδόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 8 § 1, 15 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2007 «για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές («Ρώμη II»)» (βλ. την εικοστή έκτη αιτιολογική σκέψη του Κανονισμού Ρώμη II, Football Dataco κ.λπ. σκέψη 31), 287, 340, 345, 346 (βλ. ΑΠ 1207/2017 ΕφΑΔ 2018.393 όσον αφορά την επιδίκαση των τόκων επιδικίας υπό το ισχύον άρθρο 346 ΑΚ), 481, 914, 926 εδ. α' ΑΚ, 1, 2 § 2α, 45Α §§§ 1, 2, 7, 63Β, 65 §§§§ 1, 2, 4, 6, 66Γ Ν. 2121/1993, 7 § 11 ν. 2819/2000, 68, 70, 176, 907, 908 περ. δ', 945 και 947 § 1 ΚΠολΔ. Σημειωτέον ότι, το Δικαστήριο, το οποίο κατ' άρθρο 106 ΚΠολΔ υπάγει τα εισφερόμενα από την ενάγουσα πραγματικά περιστατικά στους προσήκοντες κανόνες δικαίου (βλ. ΑΠ 1343/2013 ΧρΙΔ 2014.109, ΑΠ 1468/2005 ΕλλΔνη 47.90, ΑΠ 157/2004 ΕλλΔνη 45.1642, ΜονΕφΑθ 4125/2015 ΕλλΔνη 2016.493), κρίνει ότι το μόνο αντικείμενο δίκης, όπως προκύπτει από τους προτεινόμενους από την ενάγουσα πραγματικούς ισχυρισμούς και τα υποβληθέντα αιτήματά της, αποτελεί η προσβολή του *sui generis* δικαιώματός της. Στο πλαίσιο αυτό, η επίκληση της αναπαραγωγής των περιλήψεων ή σχολίων δικαστικών αποφάσεων εκ μέρους της πρώτης εναγομένης εντάσσεται στην άνευ αδείας εξαγωγή και επαναχρησιμοποίηση ουσιώδους μέρους της επίδικης βάσης δεδομένων (βλ. σκέψη 12) και δεν θεμελιώνει – ελλείψει σχετικού αιτήματος - έτερο αντικείμενο δίκης περί προσβολής δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Επομένως, πρέπει, κατά το μέρος που κρίθηκε νόμιμη, να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσία.

Οι εναγόμενοι με τις νομότυπα κατατεθείσες προτάσεις τους ισχυρίζονται ότι οι αξιώσεις της ενάγουσας έχουν παραγραφεί, δεδομένου ότι η πρώτη εναγομένη άρχισε να δραστηριοποιείται επιχειρηματικά το έτος 2012, ενώ τον μήνα Ιούνιο του έτους 2013 συνεβλήθη με τον Δικηγορικό Σύλλογο Αργινίου για την παροχή πρόσβασης έναντι αντιτίμου στις βάσεις δεδομένων της. Ότι η ενάγουσα καταχράται την δεσπόζουσα θέση της ασκώντας την επίδικη αγωγή, ώστε να περιορίσει την πρόσβαση των ανταγωνιστών στις νομικές πληροφορίες και να παρεμποδίσει την ανάπτυξη νέων καινοτόμων εφαρμογών. Τέλος, ότι η ενάγουσα ασκεί το δικαίωμά της κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας, αφού τυχόν ευδοκίμηση της αγωγής θα επιφέρει την οικονομική καταστροφή τους.

Ο πρώτος ισχυρισμός συνιστά ένσταση καταλυτικής της αγωγής, η οποία είναι νόμω αβάσιμη, επειδή στην αγωγή εκτίθεται ότι η προσβολή περιήλθε σε γνώση της ενάγουσας το έτος 2014, και, συνεπώς, δεν έχει παρέλθει έως και την συζήτηση της αγωγής πενταετία (βλ. σκέψη 19· οι εναγόμενοι δεν ισχυρίζονται παράλληλα ότι η ενάγουσα έμαθε για την προσβολή και τον υπόχρεο σε προγενέστερο χρονικό σημείο). Ο δεύτερος ισχυρισμός συνιστά ένσταση καταλυτική της αγωγής, που είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας, δεδομένου ότι οι ενιστάμενοι δεν διαλαμβάνουν σε αυτήν: α) τα πραγματικά περιστατικά βάσει των οποίων προκύπτει η δεσπόζουσα θέση της ενάγουσας, όπως π.χ. το μερίδιο αγοράς της, της σχέσης μεταξύ των μεριδίων αγοράς εκείνης και των μεριδίων που κατέχουν οι ανταγωνιστές της, ιδίως αυτοί που την ακολουθούν άμεσα, το τεχνολογικό προβάδισμα που τυχόν διαθέτει σε σχέση με τους ανταγωνιστές της, την ύπαρξη εξαιρετικά τελειοποιημένου εμπορικού δικτύου ή την έλλειψη δυνατού ανταγωνισμού (βλ. σκέψεις 20 και 23), και β) εάν προ της επίδικης προσβολής η πρώτη εναγομένη είχε προσέλθει σε διαπραγματεύσεις με την ενάγουσα, προκειμένου να καταρτισθεί σύμβαση παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης (βλ. σκέψη 23). Ο τρίτος ισχυρισμός συνιστά ένσταση καταλυτική της αγωγής, η οποία είναι απορριπτέα ως νόμω αβάσιμη, διότι μόνη η ενάσκηση των εξουσιών που παρέχει μία διάταξη νόμου, ήτοι εν προκειμένω το άρθρο 45Α Ν. 2121/1993, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι πλήττει την αρχή της αναλογικότητας.

Από την εκτίμηση της ένορκης καταθέσεως της μάρτυρος, που εξετάσθηκε νομότυπα στο ακροατήριο του Δικαστηρίου (βλ. τα ταυτάριθμα πρακτικά της δίκης), καθώς και των εγγράφων, που οι διάδικοι νόμιμα επικαλούνται και προσκομίζουν, με την σημείωση ότι η ενάγουσα παραδεκτώς επικαλείται και προσκομίζει εκτυπώσεις δικαστικών αποφάσεων και νομοθετημάτων, που εξήχθησαν από τις δύο βάσεις δεδομένων της πρώτης εναγομένης (βλ. σκέψη 11), αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Η ενάγουσα εταιρία το έτος 1991 άρχισε την κατασκευή μίας ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων με την ονομασία «ΝΟΜΟΣ» και με περιεχόμενο την ελληνική και ενωσιακή νομοθεσία και νομολογία, η οποία περατώθηκε το έτος 1995, οπότε και διατέθηκε για πρώτη φορά στο κοινό έναντι συνδρομής. Έκτοτε η βάση δεδομένων εμπλουτίζεται συνεχώς, ώστε να συμπεριλάβει τη νεότερη νομοθεσία και την εξέλιξη της νομολογίας. Για την συλλογή, αποθήκευση και επεξεργασία των πληροφοριών, ήτοι των δικαστικών αποφάσεων και των νομοθετημάτων, η ενάγουσα από την ίδρυσή της και εφεξής απασχολεί σε μόνιμη βάση πενήντα άτομα, εκ των οποίων το 1/3 είναι έμμισθοι δικηγόροι, το 1/3 δικηγόροι αμειβόμενοι κατ' αποκοπή ως εξωτερικοί

συνεργάτες και οι υπόλοιποι είναι προσωπικό (δακτυλογράφοι) καταχώρισης δεδομένων. Η νομοθεσία συλλέγεται καθημερινώς από τα εκδιδόμενα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.), τα διάφορα Υπουργεία (εγκύκλιοι και διοικητικά έγγραφα), ενώ στο στάδιο κατασκευής της βάσης χρησιμοποιήθηκαν διάσπαρτες συλλογές νόμων, όπως ο «Κώδικς Θέμιδος» και ο Διαρκής Κώδικας Νομοθεσίας του Ραπτάρχη. Η ημεδαπή νομολογία συλλέγεται από τριάντα περίπου νομικά περιοδικά, από τα αρχεία των δικαστηρίων όλων των βαθμών, από δικηγορικούς συλλόγους, αλλά και από δικηγόρους και δικαστές, συνδρομητές της βάσης. Μετά την συλλογή ακολουθεί το στάδιο της επεξεργασίας. Έκαστο νομοθέτημα διασπάται στα επιμέρους άρθρα, τα οποία κατηγοριοποιούνται στον τομέα ή στους τομείς δικαίου που αφορούν, το νομοθέτημα αλλά και κάθε άρθρο συνοδεύονται από τίτλο ενδεικτικό του περιεχομένου τους, ενώ καταγράφεται και κάθε μεταβολή της νομοθεσίας από μεταγενέστερο νομοθέτημα (αντικαταστάσεις, τροποποιήσεις, προσθήκη, κατάργηση, αληθή έννοια, διορθώσεις σφαλμάτων κ.α.) συνοδευόμενη από παρατηρήσεις με τυποποιημένη μορφή ως εξής: α) στην αρχή της παρατήρησης τίθεται το σύμβολο «***» (τρία αστεράκια), β) ακολουθεί συγκεκριμένη διατύπωση ως προς την φύση της μεταβολής, π.χ. «το x εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με ...» ή «το άρθρο x προστέθηκε με ...», γ) παρατίθεται η διάταξη (άρθρο και παράγραφος), που επέφερε την μεταβολή, καθώς και ο αριθμός, έτος και τεύχος του Φ.Ε.Κ., όπου αυτή δημοσιεύθηκε, και δ) ειδικά για την περίπτωση διόρθωσης σφαλμάτων η παρατήρηση διατυπώνεται ως εξής: «Με τη ΔΙΟΡΘ.ΣΦΑΛΜ. ΦΕΚ... το εσφαλμένο “...” διορθώθηκε στο ως άνω σωστό». Κάθε μεταβολή ενσωματώνεται στο ήδη ισχύον κείμενο μίας διάταξης, ενώ διατηρούνται όλες οι προηγούμενες μορφές της. Όπου απαιτείται προστίθεται στην αρχή εκάστου νομοθετήματος άρθρο με τον αριθμό «0», όπου αναγράφονται γενικές παρατηρήσεις για μεταβολές που αφορούν το σύνολο του νομοθετήματος. Το τελευταίο στάδιο της επεξεργασίας αφορά την συσχέτιση του νομοθετήματος με έτερη συναφή νομοθεσία, καθώς και με την νομολογία, που εφαρμόζει αυτό. Περαιτέρω, οι συλλεγείσες δικαστικές αποφάσεις δεν καταχωρίζονται στο σύνολό τους στην βάση δεδομένων της ενάγουσας, αλλά επιλέγονται ορισμένες μόνο από αυτές, κατόπιν αξιολογήσεώς τους ως προς το νομικό ενδιαφέρον που παρουσιάζουν και την δυσχέρεια των προβλημάτων που επιλύουν. Στην συνέχεια, η απόφαση αποδελτιώνεται, ήτοι συντάσσεται η περίληψή της, όπου μνημονεύεται ο συνδρομητής που την έχει αποστείλει προς δημοσίευση (όταν δεν έχει συλλεγεί από την ίδια την ενάγουσα), προστίθεται η φράση «Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ» ή, εάν η απόφαση έχει δημοσιευθεί στο

νομικό τύπο, η τυποποιημένη συντομογραφία για το αντίστοιχο νομικό περιοδικό, π.χ. «ΑΡΧΝ» για το περιοδικό «Αρχείο Νομολογίας», «Δ/ΝΗ» για το περιοδικό «Ελληνική Δικαιοσύνη», «ΑΡΜ» για το περιοδικό «Αρμενόπουλος», «ΔΔΙΚΗ» για το περιοδικό «Διοικητική Δίκη», «ΝΟΒ» για το περιοδικό «Νομικό Βήμα», «ΕΔΔΔΔ» για το περιοδικό «Επιθεώρηση Δημοσίου Δικαίου και Διοικητικού Δικαίου», «ΕΔΚΑ» για το περιοδικό «Επιθεώρηση Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης», «ΕΦΑΔ» για το περιοδικό «Εφαρμογές Αστικού Δικαίου» και «ΧΡΗΔΙΚ» για το περιοδικό «Χρηματοπιστωτικό Δίκαιο», με ταυτόχρονη αναγραφή του έτους και της σελίδας του οικείου τόμου (π.χ. «Δ/ΝΗ 2010/724»), επισημαίνεται η ερμηνευόμενη νομοθεσία και κατηγοριοποιείται ανά θεματική ενότητα με λέξεις – κλειδιά. Ακολουθεί η εισαγωγή της απόφασης στην βάση δεδομένων μετά από την μετατροπή της σε κατάλληλη ψηφιακή μορφή, την ανωνυμοποίηση (με απαλοιφή των στοιχείων ταυτότητας διαδίκων και αντικατάσταση έτερων δεδομένων με τρεις τελείες, όπου κρίνεται απαραίτητο), την μορφοποίηση και την προσθήκη στο τέλος των αρχικών γραμμών του κυρίου ονόματος και του επωνύμου του δακτυλογράφου που επιμελήθηκε αυτής (εισαγωγής). Μετά την καταχώριση της νομοθεσίας και της νομολογίας ο συνδρομητής της βάσης έχει την δυνατότητα να αναζητήσει συμβουλευτικά: α) μία διάταξη νόμου, τόσο με την ισχύουσα κατά τον χρόνο έρευνας μορφή της, ήτοι κωδικοποιημένη μετά τις νομοθετικές μεταβολές, όσο και με τις διάφορες προϊσχύουσες μορφές της (αρχική και επόμενες κάθε μεταβολής), β) την συναφή με συγκεκριμένη διάταξη νόμου νομοθεσία και νομολογία, γ) την νομολογία για συγκεκριμένη θεματική κατηγορία και δ) την ομοειδή νομολογία με κριτήριο αναζήτησης συγκεκριμένη λέξη – κλειδί. Δηλαδή, ο συνδρομητής της βάσης δεδομένων της ενάγουσας έχει την δυνατότητα, αφενός μεν της εύχρηστης πρόσβασης στο κάθε ανεξάρτητο πληροφοριακό στοιχείο (διάταξη νόμου ή δικαστική απόφαση) από διαφορετικές οδούς (τρόπους έρευνας), αφετέρου δε της ευχερούς διασταύρωσης και συσχέτισης του συνόλου των πληροφοριακών στοιχείων που συνθέτουν την βάση δεδομένων της ενάγουσας. Οι δαπάνες της ενάγουσας για την μισθοδοσία, συντήρηση υλικοτεχνικού εξοπλισμού και συνδρομή σε νομικά περιοδικά ανέρχονται ετησίως στο συνολικό ποσό των 715.000 ευρώ. Υπό τα δεδομένα αυτά, αποδείχθηκε, αφενός μεν ότι η ποιοτική και ποσοτική επένδυση της ενάγουσας κατασκευάστριας της βάσεως δεδομένων «ΝΟΜΟΣ» για την απόκτηση, τον έλεγχο και την παρουσίαση του περιεχομένου της είναι, αντικειμενικώς κρινόμενη, ουσιώδης (βλ. σκέψη 6), αφετέρου δε ότι η επένδυση αυτή συνεπάγεται την ουσιαστική και διαρκή ανανέωση του πληροφοριακού σώματος της

βάσης, αλλά και την επαύξηση της πληροφοριακής του αξίας (βλ. σκέψη 13). Εξάλλου, η επιμέρους συλλογή της συναφούς με την λειτουργία του Εθνικού Κτηματολογίου και του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου νομοθεσίας και νομολογίας συνιστά, λόγω του ειδικού θεματικού αντικειμένου της, υποκατηγορία της βάσεως δεδομένων «ΝΟΜΟΣ», για την οποία έχει καταβληθεί, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, ουσιώδης από ποιοτική και ποσοτική άποψη επένδυση για την απόκτηση, τον έλεγχο και την παρουσίαση του οικείου πληροφοριακού υλικού, υπό την έννοια ότι η επένδυση αυτή, αντικειμενικώς κρινόμενη, δεν είναι όλως ασήμαντη ή ευχερώς υλοποιήσιμη από τον οποιοδήποτε (βλ. σκέψεις 6 και 10). Μάλιστα, η ενάγουσα συνεργάζεται με δικηγόρο, εγκατεστημένο στην Ρόδο, ο οποίος επιλέγει τις σχετικές με την θεματική αυτή ενότητα δικαστικές αποφάσεις προς δημοσίευση στη «ΝΟΜΟΣ» και εν γένει συλλέγει πληροφορίες για την λειτουργία του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου (βλ. την ένορκη κατάθεση της μάρτυρος απόδειξης ενώπιον του Δικαστηρίου). Περαιτέρω, η πρώτη εναγόμενη εταιρία, η οποία εδρεύει στην Κύπρο και εκπροσωπείται νόμιμα από τους δεύτερο και τρίτο των εναγομένων, δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη εφαρμογών νομικής πληροφόρησης. Αρχές του έτους 2014 περιήλθε σε γνώση της ενάγουσας ότι η πρώτη εναγομένη απευθυνόταν σε δικηγορικούς συλλόγους και δικηγόρους, εγκατεστημένους στην ημεδαπή, προκειμένου να εγγράψει συνδρομητές σε δύο βάσεις νομικών δεδομένων, που ονομάζονταν «ithemis-ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ» και «ithemis-Necessarius» και αποτελούσαν συλλογή, η μεν πρώτη της σχετικής με την σύνταξη και λειτουργία του Εθνικού Κτηματολογίου και του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου νομοθεσίας και νομολογίας, η δε δεύτερη της νομολογίας των ανώτατων και ανώτερων πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων. Η πρόσβαση παρεχόταν στους συνδρομητές έναντι καταβολής αντιτίμου μέσω της ιστοσελίδας με το όνομα χώρου «ithemis» και την κατάληξη «.gr». Στο πλαίσιο της εμπορικής προώθησης των άνω βάσεων δεδομένων η πρώτη εναγομένη προσέγγισε, μεταξύ άλλων, και δικηγόρους συνεργαζόμενους με την ενάγουσα, οι οποίοι, όταν έλαβαν κωδικούς πρόσβασης και πλοηγήθηκαν στις παραπάνω δύο βάσεις δεδομένων, διαπίστωσαν ότι το πληροφοριακό σώμα των τελευταίων ταυτίζεται εν πολλοίς με εκείνο της βάσεως δεδομένων ΝΟΜΟΣ». Η ταύτιση αυτή δεν οφειλόταν στην άντληση των νομοθετημάτων και των δικαστικών αποφάσεων από τις ίδιες πηγές, π.χ. τις γραμματείες δικαστηρίων, τα εκδιδόμενα στην ημεδαπή νομικά περιοδικά ή την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (βλ. σκέψη 7), αλλά στην εξαγωγή πληροφοριακού υλικού από την βάση δεδομένων «ΝΟΜΟΣ», το οποίο ακολούθως

επαναχρησιμοποίησε για την λειτουργία των δικών της βάσεων. Ειδικότερα, αποδείχθηκε ότι στην βάση δεδομένων «ithemis-KTHMATOLOGIO» της πρώτης εναγομένης υπήρχαν αποφάσεις που: α) είχαν την φράση «Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ», καθώς και το ίδιο κείμενο και περίληψη, όπως π.χ. οι αποφάσεις 183/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 126/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 281/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 171/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 117/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 98/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 95/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 37/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 2335/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 1398/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 1338/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 672/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 3779/2008 ΔΠΡ ΑΘ, 448/2009 ΜΠΡ ΡΟΔ, 878/2009 ΜΠΡ ΡΟΔ, 841/2009 ΜΠΡ ΡΟΔ, 432/2009 ΜΠΡ ΡΟΔ, 30644/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 1197/2008 ΑΠ, 506/2011 ΜΠΡ ΑΘ, 1632/2011 ΑΠ, 48/2010 ΠΠΡ ΣΥΡ, 32053/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 38751/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 25819/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 196/2009 ΕΦ ΘΡΑΚ, 388/2008 ΜΠΡ ΚΩ, 292/2010 ΑΠ, 452/2011 ΑΠ, 3559/2008 ΣΤΕ, 2650/2006 ΣΤΕ, 39372/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 40660/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 26833/2008 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 26571/2008 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 1576/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 1963/2006 ΠΠΡ ΠΕΙΡ, 13602/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 22543/2006 ΠΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 27011/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 30643/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 39370/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 8857/2007 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 8859/2007 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 9318/2007 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 29835/2007 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 45854/2007 ΠΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 1150/2008 ΜΠΡ ΚΩ, 3531/2008 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 234/2011 ΜΠΡ ΠΕΙΡ, 22686/2011 ΠΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 309/2012 ΑΠ, 283/2007 ΜΠΡ ΚΩ, 707/2007 ΜΠΡ ΚΩ, 2650/2006 ΣΤΕ, 44/2005 ΜΠΡ ΚΑΒ, 12219/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 21815/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 24911/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 25816/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 29196/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 32054/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 35720/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 42685/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 43451/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 45104/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 45767/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 517/2007 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 3205/2007 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 5031/2007 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 29830/2007 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 29831/2007 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 3886/2008 ΜΠΡ ΑΘ, 6532/2008 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 7318/2008 ΕΦ ΑΘ, 14202/2008 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 15126/2008 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 22731/2008 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 27519/2008 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 805/2006 ΣΤΕ, 2617/2005 ΣΤΕ, β) είχαν τα ίδια ως άνω υπό στοιχείο α΄ στοιχεία, επιπλέον δε στην περίληψη μνημονευόταν ο συνδρομητής που είχε αποστείλει την απόφαση προς δημοσίευση στην ενάγουσα, όπως π.χ. οι αποφάσεις 5/2012 ΜΠΡ Σερρών, 72/2012 ΜΠΡ Πατρ, 24/2010 ΜΠΡ Έδεσ, 41/2010 ΜΠΡ Βερ, 46/2010 ΜΠΡ Βερ, 301/2010 ΜΠΡ Κορινθ, 31097/2010 ΠΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 69/2009 ΜΠΡ Αλεξ, 79/2009 ΜΠΡ Άρτας, 155/2009 ΜΠΡ Άρτας, 189/2009 ΜΠΡ Άρτας, 13669/2009 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 764/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 169/2007 ΜΠΡ Άρτας, γ) είχαν το ίδιο κείμενο και περίληψη, καθώς και την προαναφερόμενη τυποποιημένη συντομογραφία του νομικού περιοδικού, όπου είχαν δημοσιευθεί, όπως π.χ. οι αποφάσεις 4/2005 ΕΙΡ ΑΣΤΡ, 494/2006

ΜΠΡ ΚΕΡΚ, 35566/2007 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 98/2008 ΜΠΡ ΦΛΩΡ, 1298/2008 ΕΦ ΑΘ, 5518/2008 ΕΦ ΑΘ, 1800/2005 ΠΠΡ ΑΘ, 3193/2000 ΣΤΕ (ΟΛΟΜ), 1702/2009 ΑΠ, 3973/2009 ΣΤΕ, 360/2010 ΑΠ, 600/2009 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ, 1543/2010 ΕΦ ΑΘ, 5138/2010 ΕΦ ΑΘ, 4959/2010 ΕΦ ΑΘ, 5848/2010 ΕΦ ΑΘ, 44650/2007 ΠΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 20915/2006 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 27524/2009 ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, ΜΠΡ ΘΕΣΣΑΛ 4313/2009, και δ) είχαν το ίδιο κείμενο και περίληψη, την φράση «Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ» ή την προαναφερόμενη τυποποιημένη συντομογραφία του νομικού περιοδικού, όπου είχαν δημοσιευθεί, επιπλέον δε στο τέλος του κειμένου τα αρχικά γράμματα του κυρίου ονόματος και επωνύμου των δακτυλογράφων της ενάγουσας, όπως π.χ. οι αποφάσεις 35/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 36/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 38/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 39/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 42/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 44/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 1576/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 489/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 2005/2011 ΕΦ ΑΘ, 22750/2001 ΠΠΡ ΘΕΣΣΑΛ, 32728/2011 ΠΠΡ ΘΕΣΣΑΛ. Εξάλλου, στην ίδια ως άνω βάση («ithemis-ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ») κατά την συμβουλευτική αναζήτηση της νομοθεσίας εμφανίζονταν: α) πριν από το πρώτο άρθρο εκάστου νομοθετήματος και υπό τον τίτλο «Επισημάνσεις» ένα διακριτό πεδίο με τις νομοθετικές μεταβολές που αφορούσαν το σύνολο αυτού (νομοθετήματος), το κείμενο του οποίου ταυτιζόταν με τις παρατηρήσεις του προαναφερόμενου άρθρου 0 της βάσεως δεδομένων «ΝΟΜΟΣ», όπως συνέβη π.χ. στο ν. 2308/1995, και β) η καταγραφή των εκάστοτε νομοθετικών μεταβολών με όμοιο με την βάση δεδομένων «ΝΟΜΟΣ» τρόπο, ήτοι με το σύμβολο «***» στην αρχή εκάστης παρατήρησης και με όμοια ή παρόμοια διατύπωση ως προς την φύση της μεταβολής, όπως συνέβη π.χ. στα άρθρα 4, 6 ν. 2664/1998, 5 § 1, 9α ν. 2308/1995 και στην Υ.Α. 9427/2007 (ΦΕΚ Β΄ 361/16.3.2007). Μάλιστα, η πρώτη εναγομένη εξήγαγε από την βάση δεδομένων «ΝΟΜΟΣ» και διάφορα έγγραφα, όπως ανακοινώσεις και εγκυκλίους συμβολαιογραφικών συλλόγων, τα οποία και επαναχρησιμοποίησε στην βάση δεδομένων «ithemis-ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ» διατηρώντας τον τίτλο και την συντομογραφία («ΑΝΑΚ.ΣΣ» και «ΕΓΚ.ΣΣ», αντιστοίχως) που τους είχαν δοθεί κατά το στάδιο της επεξεργασίας από το προσωπικό της ενάγουσας, όπως συνέβη π.χ. με τις με αριθμό 262/10.2.2012 και 216/3.12.2012 ανακοινώσεις και τις με αριθμό 29/2007, 49/2008 και 64/2008 εγκυκλίους του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών – Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου. Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι στην έτερη βάση δεδομένων «ithemis-Necessarius» υπήρχαν αποφάσεις που: α) το κείμενό τους ταυτιζόταν πλήρως με το αντίστοιχο κείμενο της «ΝΟΜΟΣ» ως προς την έκταση της απόφασης, τα τυπογραφικά σφάλματα, τα παροράματα και την ανωνυμοποίηση των στοιχείων ταυτότητας των διαδίκων, όπως π.χ. συνέβη με τις αποφάσεις των πολιτικών

εφετείων με αριθμούς 184/2012 ΕΦ ΔΩΔ, 82/2012 ΕΦ ΔΩΔ, 91/2006 ΕΦ ΠΑΤΡ, 125/2012 ΕΦ ΔΩΔ, 2126/2013 ΕΦ ΑΘ, 162/2013 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ, του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με αριθμό 7/2007, του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Θεσσαλονίκης με αριθμό 3096/2012, του Μ.Ο.Δ. Νάξου με αριθμό 29/2012, του Τριμελούς Εφετείου Πλημμελημάτων Θεσσαλονίκης με αριθμό 3093/2011, του Μ.Ο.Δ. Τρίπολης με αριθμό 48/2011, του Μ.Ο.Εφ. Λάρισας με αριθμό 58/2010, του Συμβουλίου Εφετών Δωδεκανήσου με αριθμούς 5/2008 και 56/2005, του Μ.Ο.Δ. Αμαλιάδας με αριθμό 16/2004, καθώς και στις αποφάσεις του ΣτΕ, ολομέλειας και τμημάτων, με αριθμούς 5/2013 ΣΤΕ, 462/2010 ΣΤΕ, 532/2013 ΣΤΕ, 533/2013 ΣΤΕ, 534/2013 ΣΤΕ, 535/2013 ΣΤΕ, 539/2013 ΣΤΕ, 540/2013, 541/2013, 549/2013, 675/2013, 715/2013, 716/2013, 756/2013, 755/2013 ΣΤΕ, 763/2013 ΣΤΕ, 1556/2004 ΣΤΕ, 1574/2004 ΣΤΕ, 1590/2004 ΣΤΕ, 2078/2004 ΣΤΕ, 2079/2004 ΣΤΕ, 2527/2013 ΣΤΕ, 3923/2010 ΣΤΕ, 281/2013 ΣΤΕ, 381/2007 ΣΤΕ, 226/2003 ΣΤΕ, 220/2012 ΣΤΕ, 227/2003 ΣΤΕ, 236/2012 ΣΤΕ, 275/2013 ΣΤΕ, 280/2012 ΣΤΕ, 112/2012 ΣΤΕ, 97/2013 ΣΤΕ, 82/2013 ΣΤΕ, 81/2013 ΣΤΕ, 78/2013 ΣΤΕ, 73/2002 ΣΤΕ, 48/2013 ΣΤΕ, 26/2013 ΣΤΕ, 7/2010 ΣΤΕ, 5/2003 ΣΤΕ, 4/2013 ΣΤΕ, 4/2003 ΣΤΕ, 3/2013 ΣΤΕ, 3/2003 ΣΤΕ, 2/2013 ΣΤΕ, 1/2013 ΣΤΕ, και β) έφεραν στο τέλος του κειμένου τα αρχικά γράμματα του κυρίου ονόματος και επωνύμου των δακτυλογράφων της ενάγουσας, όπως π.χ. συνέβη στις αποφάσεις διοικητικών εφετείων σε ακυρωτικό σχηματισμό με αριθμούς 1289/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 2310/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 325/2012 ΔΕΦ ΤΡΙΠ, 1248/2012 ΔΕΦ ΠΕΙΡ, 13/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 14/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 18/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 29/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 33/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 190/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 191/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 192/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 193/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 199/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 200/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 190/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 191/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 192/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 193/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 199/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 200/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 26/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 27/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 28/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 29/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 294/2008 ΔΕΦ ΑΘ, 295/2008 ΔΕΦ ΑΘ, 296/2008 ΔΕΦ ΑΘ, 297/2008 ΔΕΦ ΑΘ, 10/2007 ΔΕΦ ΑΘ, 11/2007 ΔΕΦ ΑΘ, 13/2007 ΔΕΦ ΑΘ, 17/2007 ΔΕΦ ΑΘ, 708/2002 ΔΕΦ ΑΘ, στις αποφάσεις διοικητικών εφετείων επί αιτήσεων αναστολών με αριθμούς 5/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 6/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 9/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 10/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 12/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 13/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 14/2012 ΔΕΦ ΚΟΜΟΤ, 50/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 51/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 38/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 70/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 72/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 73/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 74/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 3/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 4/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 6/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 8/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 33/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 34/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 37/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 38/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 83/2010 ΔΕΦ ΑΘ, 37/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 145/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 146/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 147/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 148/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 149/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 150/2009 ΔΕΦ ΑΘ, 160/2008 ΔΕΦ ΑΘ, 161/2008 ΔΕΦ ΑΘ, 162/2008 ΔΕΦ ΑΘ, 163/2008

ΔΕΦ ΑΘ, 164/2008 ΔΕΦ ΑΘ, 165/2008 ΔΕΦ ΑΘ, 166/2008 ΔΕΦ ΑΘ, 53/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 54/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 55/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 244/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 234/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 248/2012 ΔΕΦ ΑΘ, 7/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 8/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 9/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 10/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 35/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 36/2011 ΔΕΦ ΑΘ, 37/2011 ΔΕΦ ΑΘ, στις αποφάσεις πολιτικών εφετείων με αριθμούς 82/2012 ΕΦ ΝΑΥΠΛ, 40/2012 ΕΦ ΛΑΡ, 37/2012 ΕΦ ΠΕΙΡ, 36/2012 ΕΦ ΠΕΙΡ, 445/2009 ΕΦ ΚΡΗΤ, 355/2010 ΕΦ ΝΑΥΠΛ, 350/2010 ΕΦ ΝΑΥΠΛ, 281/2012 ΕΦ ΝΑΥΠΛ, 242/2012 ΕΦ ΛΑΡ, 238/2012 ΕΦ ΠΕΙΡ, 190/2006 ΕΦ ΔΩΔ, 180/2012 ΕΦ ΑΘ, 179/2012 ΕΦ ΛΑΡ, 164/2012 ΕΦ ΛΑΡ, 115/2012 ΕΦ ΠΕΙΡ, 93/2006 ΕΦ ΠΕΙΡ, 86/2012 ΕΦ ΠΕΙΡ, 12/2012 ΕΦ ΑΝΑΤ ΚΡΗΤ, 13/2007 ΕΦ ΔΩΔ, 20/2007 ΕΦ ΔΩΔ, 24/2012 ΕΦ ΝΑΥΠΛ, 32/2012 ΕΦ ΛΑΡ, 36/2012 ΕΦ ΛΑΡ, 22/2007 ΕΦ ΔΩΔ, 85/2012 ΕΦ ΑΘ, 165/2012 ΕΦ ΠΕΙΡ, 134/2009 ΕΦ ΙΩΑΝ, 1989/2006 ΕΦ ΑΘ, στις αποφάσεις ποινικών εφετείων με αριθμούς 1/2012 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ (ΠΟΙΝ), 130/2012 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ (ΠΟΙΝ), 48/2012 ΕΦ ΠΕΙΡ (ΠΟΙΝ), 62/2012 ΕΦ ΠΕΙΡ (ΠΟΙΝ), 80/2012 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ (ΠΟΙΝ), 562/2012 ΕΦ ΠΕΙΡ (ΠΟΙΝ), 747/2012 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ (ΠΟΙΝ), 1937/2012 ΕΦ ΑΘ (ΠΟΙΝ), 11/2011 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ (ΠΟΙΝ), 115/2011 ΕΦ ΚΕΡΚ (ΠΟΙΝ), 128/2011 ΕΦ ΠΕΙΡ (ΠΟΙΝ), 2698/2011 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ (ΠΟΙΝ), 5536/2011 ΕΦ ΑΘ (ΠΟΙΝ), 871/2011 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ (ΠΟΙΝ), 360/2010 ΕΦ (ΜΟΔ) ΑΘ, 1773/2009 ΕΦ ΚΡΗΤ (ΠΟΙΝ), στις αποφάσεις των Επιτροπών Αναστολών του ΣτΕ με αριθμούς 8/2011 ΣΤΕ, 18/2011 ΣΤΕ, 798/2010 ΣΤΕ, 106/2013 ΣΤΕ, 103/2013 ΣΤΕ, 81/2013 ΣΤΕ, 12/2013 ΣΤΕ, 9/2011 ΣΤΕ, 198/2013 ΣΤΕ, 16/2011 ΣΤΕ, 17/2011 ΣΤΕ, καθώς και στις αποφάσεις του ΣτΕ, ολομέλειας και τμημάτων, με αριθμούς 173/2007 ΣΤΕ, 177/2007 ΣΤΕ, 170/2010 ΣΤΕ, 2/2007 ΣΤΕ, 4076/2010 ΣΤΕ, 169/2010 ΣΤΕ, 167/2010 ΣΤΕ, 165/2010 ΣΤΕ, 166/2010 ΣΤΕ, 5/2010 ΣΤΕ, 12/2010 ΣΤΕ, 282/2007 ΣΤΕ, 304/2007 ΣΤΕ, 323/2007 ΣΤΕ, 332/2012 ΣΤΕ, 277/2007 ΣΤΕ, 382/2007 ΣΤΕ, 383/2007 ΣΤΕ, 202/2007 ΣΤΕ, 201/2007 ΣΤΕ, 177/2007 ΣΤΕ, 173/2007 ΣΤΕ, 35/2010 ΣΤΕ, 20/2007 ΣΤΕ, 17/2012 ΣΤΕ, 15/2003 ΣΤΕ, 12/2003 ΣΤΕ, 11/2012 ΣΤΕ, 10/2012 ΣΤΕ, 10/2007 ΣΤΕ, 9/2012 ΣΤΕ, 8/2007 ΣΤΕ, 5/2012 ΣΤΕ, 4/2010 ΣΤΕ, 4/2007 ΣΤΕ, 3/2007 ΣΤΕ, 2/2007 ΣΤΕ, 301/2007 ΣΤΕ, 300/2007 ΣΤΕ και 179/2007 ΣΤΕ. Η πρώτη εναγομένη εξήγαγε από την βάση δεδομένων «ΝΟΜΟΣ» ποσοστό 80% της νομολογίας των ανώτερων και ανώτατων δικαστηρίων της τελευταίας δεκαετίας και το σύνολο της συναφούς με το Εθνικό Κτηματολόγιο και τον Κτηματολογικό Κανονισμό Δωδεκανήσου νομολογίας και νομοθεσίας, και επαναχρησιμοποίησε το εξαχθέν υλικό στις βάσεις «ithemis-Necessarius» και «ithemis-ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ», αντιστοίχως (βλ. την ένορκη κατάθεση της μάρτυρος απόδειξης ενώπιον του Δικαστηρίου). Πρόκειται, αφενός μεν για εξαγωγή και επαναχρησιμοποίηση ουσιώδους, κατά ποιοτική αξιολόγηση, μέρους του περιεχομένου της

βάσεως δεδομένων της ενάγουσας, λαμβάνοντας υπόψη την επένδυση που εκείνη είχε καταβάλει το παραπάνω χρονικό διάστημα (τελευταία δεκαετία) για την απόκτηση, τον έλεγχο και την παρουσίαση του αντικειμένου της εξαγωγής και επαναχρησιμοποίησης, αφετέρου δε για εξαγωγή και επαναχρησιμοποίηση του συνόλου του περιεχομένου της συναφούς με το Εθνικό Κτηματολόγιο και τον Κτηματολογικό Κανονισμό Δωδεκανήσου υποκατηγορίας (βλ. σκέψη 10). Υπό τα δεδομένα αυτά, προέκυψε ότι η πρώτη εναγομένη προσέβαλε το ειδικής φύσεως δικαίωμα της ενάγουσας επί της επίδικης βάσης δεδομένων, αφού ιδιοποιήθηκε, άνευ αδείας της, τα αποτελέσματα της προπεριγραφείσας επενδύσεως της μέσω πράξεων που κατέληξαν στην ανασύνθεση ουσιώδους τμήματος της επίδικης βάσεως δεδομένων με κόστος πολύ χαμηλότερο από εκείνο που θα απαιτούσε η κατασκευή νέας βάσεως με ίδια μέσα. Σημειωτέον ότι, ο ειδικότερος τρόπος της εξαγωγής, εάν π.χ. έγινε με την εκ μέρους της πρώτης εναγομένης χρήση ειδικού λογισμικού με δυνατότητα αυτοματοποιημένης λήψης δεδομένων ή με τηλεφόρτωση ή εκτύπωση και σάρωση των εμφανιζόμενων στην οθόνη Η/Υ αποφάσεων δεν ενδιαφέρει εν προκειμένω, δεδομένου ότι αποδείχθηκε η πράξη της μεταφοράς πληροφοριακού υλικού από την βάση δεδομένων «ΝΟΜΟΣ» (βλ. σκέψεις 7 και 8). Ομοίως, ουδεμία επιρροή ως προς την κατάφαση της προσβολής ασκεί η προσθήκη στις βάσεις δεδομένων της πρώτης εναγομένης πληροφοριακού υλικού προερχόμενου από έτερες πηγές (μη εξαχθέντος από την βάση δεδομένων «ΝΟΜΟΣ»), όπως π.χ. των αποφάσεων του Αρείου Πάγου που τηλεφορτώθηκαν από την ιστοσελίδα του Ανώτατου Δικαστηρίου (βλ. σκέψη 8). Τέλος, από κανένα αποδεικτικό στοιχείο δεν προέκυψε το ύψος της αμοιβής που συνήθως καταβάλλεται σε κατασκευαστές βάσεων νομικών δεδομένων για το είδος της εκμετάλλευσης που έκανε χωρίς άδεια η πρώτη εναγομένη και, συνεπώς, το οικείο αίτημα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο στην ουσία του. Κατόπιν τούτων, πρέπει να γίνει δεκτή εν μέρει η αγωγή ως ουσία βάσιμη και ακολούθως: α) να υποχρεωθεί η πρώτη εναγομένη να παραλείπει στο μέλλον την προσβολή του ειδικής φύσεως δικαιώματος της ενάγουσας επί της επίδικης βάσεως δεδομένων, και ειδικότερα να παραλείπει την εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου αυτής, β) να απειληθούν οι εναγόμενοι με χρηματική ποινή υπέρ της ενάγουσας, ύψους 100.000 ευρώ, επιπλέον δε οι δεύτερος και τρίτος εξ αυτών με προσωπική κράτηση, διάρκειας έξι μηνών, για κάθε παράβαση της υποχρεώσεως παράλειψης, γ) να κηρυχθεί η απόφαση προσωρινώς εκτελεστή, επειδή το Δικαστήριο κρίνει ότι η καθυστέρηση στην εκτέλεση μπορεί να προκαλέσει σημαντική ζημία

στην ενάγουσα, δ) να διαταχθεί η με επιμέλεια της ενάγουσας δημοσίευση του διατακτικού της απόφασης δύο φορές σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, εκδιδόμενες στην Αθήνα και στην Θεσσαλονίκη, με έξοδα των εναγομένων, και ε) να καταδικασθούν οι εναγόμενοι στην εν μέρει δικαστική δαπάνη της ενάγουσας, η οποία αντιστοιχεί στην έκταση της ήττας τους, κατά τα ειδικότερα στο διατακτικό οριζόμενα (άρθρα 178 § 1 και 191 § 2 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων.

Απορρίπτει ό,τι κρίθηκε απορριπτέο.

Δέχεται εν μέρει την αγωγή.

Υποχρεώνει την πρώτη εναγομένη να παραλείπει στο μέλλον την προσβολή του ειδικής φύσεως δικαιώματος της ενάγουσας επί της αναφερόμενης στο σκεπτικό της παρούσας βάσεως νομικών δεδομένων με την ονομασία «ΝΟΜΟΣ», και ειδικότερα να παραλείπει την εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου αυτής.

Απειλεί τους εναγομένους με χρηματική ποινή υπέρ της ενάγουσας, ύψους εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, επιπλέον δε τους δεύτερο και τρίτο εξ αυτών με προσωπική κράτηση, διάρκειας έξι μηνών, για κάθε παράβαση της υποχρέωσης παράλειψης.

Κηρύσσει την απόφαση προσωρινά εκτελεστή.

Διατάσσει την με επιμέλεια της ενάγουσας δημοσίευση του διατακτικού της απόφασης δύο φορές σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, εκδιδόμενες στην Αθήνα και στην Θεσσαλονίκη, με έξοδα των εναγομένων.

Επιβάλλει σε βάρος των εναγομένων ένα μέρος των δικαστικών εξόδων της ενάγουσας, το ύψος των οποίων καθορίζει στο ποσό των επτακοσίων ευρώ (700,00).

Κρίθηκε, αποφασίστηκε κ.λπ.